

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI ROLNICTWA I ROZWOJU WSI (NR 134)

z dnia 21 czerwca 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 134)

21 czerwca 2022 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, obradująca pod przewodnictwem posła **Roberta Telusa (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– informację o funkcjonowaniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, ośrodków doradztwa rolniczego (w rozbiciu na poszczególne województwa).

W posiedzeniu udział wzięli: **Anna Gembicka** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Halina Szymańska** prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, **Monika Rzepecka** zastępca prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, **Marek Adamiak** p.o. dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Marek Chibowski** i **Jacek Malicki** zastępcy dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wraz ze współpracownikami, **Ireneusz Drozdowski** dyrektor Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, **Sławomir Piotrowski** dyrektor Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Warszawie wraz ze współpracownikami, **Damian Grodziński** dyrektor Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Olsztynie, **Robert Pieszczoł** dyrektor Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Boguchwale, **Dariusz Kłos** dyrektor Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach wraz ze współpracownikami, **Andrzej Dolny** dyrektor Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Lubaniu wraz ze współpracownikami, **Wojciech Szadł** dyrektor Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Kalsku wraz ze współpracownikami, **Wojciech Mojkowski** dyrektor Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Szepietowie wraz ze współpracownikami, **Ryszard Kamiński** dyrektor Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie wraz ze współpracownikami, **Jerzy Pośpiech** dyrektor Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach, **Włodzimierz Lewandowski** zastępca dyrektora Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Bratoszewicach, **Waldemar Banach** zastępca dyrektora Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli, **Alicja Stachowiak** zastępca dyrektora Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu, **Tomasz Musielak** zastępca dyrektora Opolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Łosiu, **Karol Sepielak** zastępca dyrektora Małopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Karniowicach, **Tomasz Wiekiera** zastępca dyrektora Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie, **Ewa Bieńkowska** zastępca dyrektora Dolnośląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu wraz ze współpracownikami, **Mariusz Gołębiowski** przedstawiciel Związku Zawodowego Rolników Ojczyzna, **Janusz Walczak** członek Rady Krajowej NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność” wraz ze współpracownikami, **Grzegorz Anczewski** doradca w Biurze Krajowej Rady Izb Rolniczych.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Jolanta Boratyn-Dąbkowska**, **Dariusz Myrcha**, **Damian Stanisławski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Otwieram wyjazdowe posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, które odbywa się w Warszawie w siedzibie Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa.

Witam państwa posłów. Bardzo mi miło przywitać panią Annę Gembicką, sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz współpracownikami. Witam, pani minister. Witam gospodarzy obiektu, pana dyrektora Marka Chibowskiego i pana dyrektora Jacka Malickiego. Bardzo serdecznie witam panów zastępców dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. Witam pana Janusza Niedzielę, dyrektora

Biura Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wraz ze współpracownikami. Witamy pana dyrektora. Witamy panią Halinę Szymańską – widzę, że jest – prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Bardzo serdecznie witam. Witam panią Monikę Rzepecką, zastępcę prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Bardzo serdecznie witam pana Marka Adamiaka, dyrektora Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami. Witam bardzo serdecznie. Mam zapisane, ale nie wiem, czy jest ktoś z ośrodków doradztwa rolniczego. Jest. Bardzo serdecznie witamy dyrektorów oddziałów, jak również dyrektora Centrum Doradztwa Rolniczego. Bardzo serdecznie panów witam. Wiem, że w tym momencie oglądają nas dyrektorzy oddziałów. Wszystkich dyrektorów, którzy nas oglądają, bardzo serdecznie witam. Serdecznie witam panów z każdego województwa, z każdego oddziału. Przepraszam, witam państwa. Pani minister, państwa, tak? Mamy panie dyrektor?

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Anna Gembicka:

Tak, oczywiście.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

A więc witam państwa bardzo serdecznie.

Głos z sali:

Oczywiście panie są również.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo mi miło. Witamy. Nie widzę, ale słyszę głos kobiety. Bardzo serdecznie witam państwa dyrektorów oraz wszystkich pozostałych gości.

Stwierdzam kworum.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia został państwu dostarczony. Obejmuje rozpatrzenie informacji o funkcjonowaniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, ośrodków doradztwa rolniczego w rozbiciu na poszczególne województwa. Czy są uwagi do porządku obrad? Uwag nie słyszę. Uważam, że porządek dzienny został przyjęty.

Przed przystąpieniem do realizacji porządku obrad proszę o zabranie głosu pana dyrektora Jacka Malickiego, zastępcę dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. Jeszcze przed tym, jak pan zabierze głos, chciałbym powiedzieć w tym momencie, że bardzo się cieszymy, że mogliśmy odbyć posiedzenie Komisji w waszej siedzibie. Wpadliśmy na pomysł, żeby pracować nie tylko w Sejmie, ale również poznać nasze agencje. Byliśmy już w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, byliśmy również w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Dzisiaj jesteśmy w Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa. Bardzo nam miło, że panowie, państwo przyjeżdżacie nas dzisiaj. Bardzo proszę, oddaję panu głos.

Zastępca dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa Jacek Malicki:

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, pani minister, szanowni goście reprezentujący chyba całe środowisko rolnicze, bardzo dziękuję za ten pomysł. Mam nadzieję, że stanie się on stałym punktem. Rotacja po wszystkich instytucjach rolniczych trochę otworzy spojrzenie posłów, a nam w instytucjach pozwoli się zapoznać z bieżącymi planami parlamentu. Nie ukrywam, że jest to historyczne wydarzenie nie tylko dla nas, dla Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, który jest młodą, pięcioletnią instytucją, ale jak sięgnę pamięcią do historii Agencji Rynku Rolnego czy Agencji Nieruchomości Rolnych, zdaje się, że takiego wydarzenia w trzydziestoletniej historii naszych instytucji także nie było. Jest nam szczególnie miło. Mam nadzieję, że dzisiejsze obrady będą przebiegały w dobrej i owocnej atmosferze. Tego państwu życzę. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję, panie dyrektorze. Jeszcze raz bardzo dziękuję, że możemy się tutaj spotkać. Dziękujemy za bardzo miłe przyjęcie.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego. O zabranie głosu i przedstawienie informacji proszę panią minister Annę Gembicką. Pani minister, oddaję pani głos. Nie wiem, jeżeli chodzi o technikę, czy słyszać nas tam gdzieś daleko w świecie, czy słyszą nas ci, co łączą się zdalnie. Czy słyszać nas tam daleko w świecie na sali? Słyszać, na sali słyszać, ale nie wiem, czy słyszać nas u państwa dyrektorów z ośrodków doradztwa rolniczego.

Głos z sali:

Słyszać, panie pośle.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dzięki wielkie. Oddaję głos pani minister. Bardzo proszę, pani minister.

Sekretarz stanu w MRiRW Anna Gembicka:

Bardzo dziękuję. Dobrze słyszać. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, zacznę od przedstawienia informacji na temat ośrodków doradztwa rolniczego, ponieważ są to instytucje, które bezpośrednio są w nadzorze ministerstwa. Później poproszę o przedstawienie informacji przez szefów poszczególnych jednostek, naszych agencji, czyli Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Jeżeli chodzi o jednostki doradztwa rolniczego, są finansowane z dotacji celowej otrzymywanej z budżetu państwa, przychodów z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, funduszu leśnego i przychodów z innych źródeł. Zgodnie z ustawą o jednostkach ośrodki doradztwa rolniczego mogą też otrzymywać dotacje z budżetów samorządu terytorialnego na wykonywanie ustawowych zadań z zakresu doradztwa rolniczego.

W przedstawionym państwu, przesłanym do Komisji materiale opisaliśmy pokrótce podstawowe cele działania jednostek. Warto także dodać, że zadania te cały czas poszerzają się. Chociażby od 2021 roku jednostki doradztwa rolniczego angażują się również w powstawanie lokalnych partnerstw do spraw wody na terenie całej Polski. Oprócz standardowych zadań jednostki wykonują także zadania określone w ustawie o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich, które są związane ze stworzeniem i rozwojem w Polsce...

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Chyba trzeba zmienić mikrofon. Tutaj jest jeszcze jeden. Nie wiem, czy działa. Chyba nie działa. Bardzo proszę, żeby służby techniczne pomogły nam.

Sekretarz stanu w MRiRW Anna Gembicka:

Jednostki doradztwa rolniczego wykonują też zadania określone w ustawie o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich. Jest to tworzenie i rozwój w Polsce europejskiego partnerstwa innowacyjnego w rolnictwie. Tworzą sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich.

Jeżeli chodzi o dane na temat zatrudnienia, to na koniec grudnia 2021 roku, w ośrodkach doradztwa rolniczego pracowało 3626 osób. Średnioroczne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty wynosiło 3546 osób. W ramach stopniowego zwiększania środków na realizację zadań ośrodków doradztwa rolniczego w 2021 roku minister rolnictwa i rozwoju wsi przekazał jednostkom doradztwa rolniczego dotację w łącznej kwocie 234 644 tys. zł, w tym 220 344 tys. zł na wydatki bieżące i 14 300 tys. zł na wydatki majątkowe. Dodatkowo w październiku zeszłego roku została dokonana nowelizacja ustawy budżetowej, w ramach której wszystkim jednostkom doradztwa rolniczego przyznano dodatkowe środki na wydatki majątkowe w łącznej kwocie 40 mln zł. Z racji tego, że dotacja została przekazana pod koniec roku budżetowego, środki te zostały zgłoszone jako wydatki niewygasające. Dzięki temu mogą być wydatkowane do końca listopada tego roku. W ustawie budżetowej na 2022 rok jednostki doradztwa rolniczego otrzymały o 37 mln zł więcej dotacji celowej na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń w porównaniu do ustawy budżetowej z 2021 roku. Łączna kwota dotacji celowej na wydatki bieżące jednostek doradztwa rolniczego w tym roku to 257 344 tys. zł. Jednocześnie kwota dotacji celowej na wydatki majątkowe dla jednostek doradztwa rolniczego w tym roku wynosi 14 300 tys. zł.

W przypadku ośrodków doradztwa rolniczego nastąpił wzrost kwoty środków na wynagrodzenia z 152 414 tys. zł do 182 449 tys. zł, czyli o 19,7%. Licząc od 2016 roku, kiedy minister rolnictwa i rozwoju wsi przejął nadzór nad ośrodkami doradztwa rolniczego, wzrost kwoty dotacji celowej na wynagrodzenia wyniósł 51,7%. Dzięki wzrostowi dotacji w tym roku średnie wynagrodzenie brutto pracownika doradztwa wynosi obecnie około 4200 zł. Widzimy, że tutaj jest jeszcze pole do poprawy. Jako resort, na co także zwracamy uwagę, jesteśmy w bieżącym kontakcie ze związkami zawodowymi, które działają w poszczególnych jednostkach doradztwa rolniczego.

W materiale, który został przesłany do Komisji, otrzymaliście państwo informacje na temat tego, jakie priorytety realizowały ośrodki zarówno w zeszłym roku, jak i w tym roku. Jeżeli chodzi o zeszły rok, głównie było to upowszechnianie informacji na temat ASF-u i grypy ptaków, szczególnie w zakresie przestrzegania bioasekuracji, dostosowania do zmian klimatycznych oraz ochrony wód i powietrza. Między innymi były to kwestie dotyczące racjonalnego gospodarowania wodą w rolnictwie czy dobrych praktyk rolniczych mających na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych. Były to także kwestie dotyczące produkcji żywności wysokiej jakości bądź produkcji żywności w gospodarstwie i wprowadzanie jej na rynek na małą skalę w ramach takich form jak RHD, MOL, sprzedaż bezpośrednia. Jednym z priorytetów była także współpraca i różne formy wspólnego działania, w szczególności takie jak grupy i organizacje producentów i grupy operacyjne EPI.

W tabeli otrzymaliście także państwo informacje na temat liczby zorganizowanych szkoleń, konferencji, udzielonych oraz przygotowanych broszur i ulotek. Ogólnie poziom wykonania przez ośrodki doradztwa rolniczego miernika budżetowego budżetu zadaniowego na koniec zeszłego roku wyniósł 2 005 679 odbiorców usług kształceniowych, doradczych, informacyjno-upowszechnieniowych. Było to o około 15,6% więcej niż planowano.

Warto też podkreślić, że wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego prowadzą elektroniczną bazę obsługiwanych przez siebie klientów, między innymi w celu ukierunkowania swojej oferty, dostosowania jej do potrzeb rolników. Ewidencja usług świadczonych przez ośrodki wskazuje, że z usług korzysta corocznie kilkaset tysięcy osób, przede wszystkim oczywiście rolników, przy czym w 2021 roku ponad 97 200 osób skorzystało z pomocy ośrodków jako stałego źródła świadczonych usług. Oznacza to co najmniej trzykrotne korzystanie w ciągu danego roku z samych tylko usług doradczych.

Jednym z najważniejszych celów działalności doradztwa rolniczego jest także upowszechnianie postępu w rolnictwie i na obszarach wiejskich. W związku z tym jednostki doradztwa rolniczego realizują wiele działań na rzecz transferu wiedzy i innowacji. Tutaj od 2015 roku na podstawie ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich, w ramach krajowej sieci obszarów wiejskich działa sieć na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich. Sieć tę tworzą ośrodki doradztwa rolniczego oraz Centrum Doradztwa Rolniczego. W jednostkach działają także brokerzy innowacji, koordynatorzy sieci, którzy identyfikują rozwiązania innowacyjne, promują je w praktyce rolniczej i siecują osoby i podmioty zainteresowane wdrażaniem innowacji.

Oprócz współpracy w ramach SIR-u jednostki doradztwa rolniczego aktywnie współpracują też z jednostkami naukowymi. Przede wszystkim jest to współpraca z naszymi instytutami badawczymi. Są to między innymi coroczne spotkania doradców rolniczych w instytutach badawczych, podczas których omawiane są aktualnie prowadzone prace badawcze, a doradcy otrzymują najnowszą wiedzę o nowych rozwiązaniach, wspólnie organizują konferencje i spotkania, uczestniczą w szkoleniach, w dniach otwartych. Prowadzone są także praktyki przeznaczone dla doradców, organizowane przez Centrum Doradztwa Rolniczego w zakładach doświadczalnych naszych instytutów badawczych.

Ważnym elementem transferu wiedzy do rolników i mieszkańców obszarów wiejskich są też organizowane cyklicznie przez ośrodki doradztwa rolniczego wydarzenia polowe i targowe. Ostatnio odbywały się chociażby III Krajowe Dni Pola w Poświętnym, w oddziale Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego. W trakcie trzech dni imprezę odwiedziło ponad 150 tys. osób. Mielśmy też, co myślę jest ważnym elementem, Dzień

Młodego Rolnika, w czasie którego chcieliśmy zachęcić uczniów szkół rolniczych, pokazać im najnowsze rozwiązania, najnowsze osiągnięcia techniki.

Wychodząc naprzeciw wyzwaniom dotyczącym cyfryzacji sektora rolnego, w 2019 roku Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu podpisał umowę o dofinansowanie realizacji projektu eDWIN. Jest to Internetowa Platforma Doradztwa i Wspomagania Decyzji w Integrowanej Ochronie Roślin. Odbyło się to w ramach programu operacyjnego Polska Cyfrowa. Celem jest stworzenie krajowego systemu informatycznego na rzecz ochrony roślin. Chodzi o świadczenie e-usług przez ośrodki doradztwa rolniczego. Ma to być narzędzie pracy dla rolników, dla producentów żywności, ma być także wsparciem dla działkowców i konsumentów żywności. Jeżeli chodzi o ten właśnie projekt, tak jak powiedziałam, liderem jest Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, ale partnerami jest pozostałe 15 ośrodków doradztwa rolniczego, Centrum Doradztwa Rolniczego, Instytut Ochrony Roślin i Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe. Projekt kończy się w sierpniu tego roku. Jego efektem będzie stworzenie wirtualnego gospodarstwa i możliwość rejestracji gospodarstwa, co daje możliwość bieżącej współpracy z doradcą rolnym w systemie, śledzenie pochodzenia produktów, raportowanie zagrożeń i monitorowanie warunków pogodowych. Pierwsze dwie e-usługi, czyli wirtualne gospodarstwo i udostępnianie danych meteorologicznych, zostały uroczystie uruchomione podczas III Krajowych Dni Pola.

We wrześniu tego roku zakończy się także projekt stworzenia bioinformatycznego systemu zarządzania narodowymi zasobami genowymi roślin użytkowych oraz rozwój kapitału społecznego i gospodarczego Polski przez ochronę i wykorzystanie tych zasobów w procesie świadczenia usług doradztwa rolniczego Agrobank. Nazwa może jest długa i skomplikowana, ale chodzi o to, żeby stworzyć narzędzie do ułatwienia zarządzania gospodarstwem, podejmowania decyzji w zakresie optymalnego doboru odmiany. Aplikacja ta bazuje na zasobach genowych roślin użytkowych będących w zasobach banku genów Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin. Planowane jest także poszerzenie dostępności o najnowsze odmiany poprzez współpracę z Centralnym Ośrodkiem Badania Odmian Roślin Uprawnych.

Bardzo dziękuję. Jeżeli chodzi o ośrodki doradztwa rolniczego, to na razie wszystko. Może poproszę panią prezes Szymańską o przedstawienie informacji na temat Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Myślę, że skończymy temat ośrodków doradztwa rolniczego, a później przejdziemy do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Pan dyrektor Ireneusz Drozdowski, dyrektor Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie. Proszę bardzo, panie dyrektorze. Jeżeli któryś z dyrektorów oddziałów chciałby zabrać głos, to proszę w jakiś sposób nam to zgłosić.

Dyrektor Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Ireneusz Drozdowski:

Dzień dobry. Witam państwa bardzo serdecznie. Pani przewodniczący, Wysoka Komisjo, pani minister przedstawiła wszystkie najważniejsze kwestie dotyczące tematu doradztwa, ale wcześniej gdybyśmy mieli czas, moglibyśmy przekazać jeszcze wiele więcej informacji, chociażby o współpracy jednostek doradztwa rolniczego z nauką. Chciałbym tutaj podkreślić, że tylko Centrum Doradztwa Rolniczego uczestniczyło w dwunastu projektach z Horyzontu 2020. W tej chwili aplikujemy do kolejnego Horyzontu Europa. Cztery wnioski mamy już podpisane, w dziesięciu czekamy na rozstrzygnięcie. Kolejne nabory będą także w elemencie współpracy i doskonalenia. Korzystamy nie tylko z nauki polskiej oraz współpracy z naszymi uczelniami i instytutami naukowo-badawczymi, ale również mamy szeroką współpracę z uczelniami i partnerami z całej Europy, ale żeby nie było, że współpracujemy tylko z Europą, to mamy też współpracę z Uniwersytetem Stanowym w Teksasie, z uniwersytetem rolniczym. Organizujemy wymiany rolników oraz praktyki właśnie w Stanach Zjednoczonych. W tym roku kolejna grupa wyjeżdża z Polski. Nie przyjadą ze Stanów Zjednoczonych, ponieważ jeszcze boją się covidu, ale wróciliśmy do etapu praktycznych kontaktów właśnie z uniwersytetem stanowym. Podobne doświadczenia mają również inne jednostki doradztwa rolniczego, ośrodki doradztwa rolniczego, które też

uczestniczą w projektach horyzontowych, które dają nam nie tylko wiedzę, doświadczenie, ale również możliwość dodatkowego pozyskania środków finansowych.

To takie drobne uzupełnienie, na które sobie pozwoliłem w stosunku do tego, co powiedziała pani minister. Jeżeli będą pytania, to bardzo chętnie podzielę się innymi doświadczeniami, czy to Centrum Doradztwa Rolniczego, czy to jednostek, ponieważ na stałe z nimi współpracujemy.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan dyrektor z oddziału mazowieckiego. Pan dyrektor ma nawet jakąś prezentację. Panie dyrektorze, proszę trzy minuty. Panie dyrektorze, jest przygotowana?

Dyrektor Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Warszawie Sławomir Piotrowski:

Tak, mam prezentację, która trwa sześć do siedmiu minut.

Sekretarz stanu w MRiRW Anna Gembicka:

Możemy przesłać prezentację.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Proszę przesłać, a teraz jeżeli chce pan zabrać głos, bardzo proszę. Prezentację z Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego rozesłamy wszystkim posłom.

Dyrektor Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Warszawie Sławomir Piotrowski:

Panie przewodniczący, pani minister, szanowni państwo, kluczowym wydarzeniem tego roku na Mazowszu była organizacja III Krajowych Dni Pola. W ciągu trzech dni odwiedziło nas ponad 150 tys. osób. Po raz pierwszy odbył się Dzień Młodego Rolnika. Przedsięwzięcie to cieszyło się bardzo dużym zainteresowaniem młodych ludzi na miejscu, w Poświętnym, gdzie były prowadzone lekcje na polu doświadczalnym, lekcje z udziałem młodzieży, a także z udziałem pana wicepremiera rządu polskiego, ministra Henryka Kowalczyka. Generalnie było to bardzo ciekawe wydarzenie dla młodzieży. Odbywały się spotkania, na których młodzi ludzie z zainteresowaniem pytali o sprawy ważne z perspektywy ich przyszłości, zarówno o rozwiązania w ramach PROW-u, jak i o rozwiązania legislacyjne, które są dedykowane dla rolników.

Ponadto było to doskonałe miejsce spotkania nauki z praktyką. W jednym miejscu mieliśmy zgromadzone wszystkie instytuty działające w sektorze rolnym w sąsiedztwie pól doświadczalnych. Na 1060 poletkach doświadczalnych prowadzone są doświadczenia zarówno z nowymi odmianami, jak i w ramach projektów Agrobank. Jest 450 poletek doświadczalnych w ramach PDO. Ponadto w tym miejscu również były zgromadzone wszystkie ośrodki doradztwa rolniczego. Młodzi ludzie przyjechali z całego kraju. Warto podkreślić, że na Dzień Młodego Rolnika przyjechała młodzież z całego kraju. Tutaj wielkie podziękowania wszystkim osobom, które przyczyniły się do tego, że to się wydarzyło. Mieliśmy gości zarówno z Bielska Białej, z Podkarpacia, jak też z Mazowsza, z województwa łódzkiego i z wszystkim innymi bliskimi. Było bardzo dużo młodzieży. Miała możliwość zapoznania się również z najnowszymi osiągnięciami techniki. Dni Pola były podzielone na sektory, była nauka, były ośrodki doradztwa, były instytucje okołorolnicze, było pole, a w innym miejscu były maszyny. Młodzi ludzie, którzy przyjechali, mieli możliwość zapoznania się z całym spektrum działania.

Przedsiębiorcy bardzo chwalili sobie Dzień Młodego Rolnika. Młodzi ludzie, którzy podchodzili, rzeczywiście pytali o konkrety. Było to dosyć dobre rozwiązanie, wydarzenie, która, myślę, że można powiedzieć, zakończyło się sukcesem. Generalnie młodzi ludzie z bardzo dużym zainteresowaniem korzystali z naszego wydarzenia. Całość była transmitowana poprzez studio online. A więc ktoś, kto nie mógł dojechać, również miał możliwości skorzystania ze wszystkiego, co się działo na scenie. Również dwa pierwsze dni, które były dedykowane wszystkim innym rolnikom, były transmitowane. Wiemy, że zostało nawiązanych dużo relacji. To tak krótko o Krajowych Dniach Pola.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję.

Dyrektor Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Warszawie Sławomir Piotrowski:

Chętnie udostępnimy szerszą informację.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa dyrektorów chciałby zabrać głos? Pytam dyrektorów oddziałów doradztwa rolniczego. Nie ma chętnych? Nie ma. Skoro nie ma, przechodzimy dalej. Bardzo proszę. Oddaję głos pani prezes Halinie Szymańskiej. Bardzo proszę.

Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Halina Szymańska:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, pani minister, szanowni państwo, przedstawię króciutką informację o funkcjonowaniu agencji w 2021 roku. Agencja przekazuje do prezesa Rady Ministrów i ministra rolnictwa i rozwoju wsi roczne sprawozdanie z działalności agencji do 15 maja każdego roku. W roku 2021 oczywiście agencja pełniła funkcję agencji płatniczej, realizującej płatności w ramach wspólnej polityki rolnej, w tym w ramach systemów wsparcia bezpośredniego wspólnej organizacji rynków rolnych PROW 2014–2020 oraz wspólnej polityki rybołówstwa, w tym w ramach programu operacyjnego Rybactwo i Morze 2014–2020, oraz instytucji wdrażającej systemu wsparcia bezpośredniego większość działań PROW 2014–2020 i programu operacyjnego Rybactwo i Morze 2014–2020, jak również niektóre mechanizmy wspólnej organizacji rynków rolnych oraz instrumenty pomocy krajowej.

Na dzień 31 grudnia zatrudnienie w agencji wynosiło ogółem 11 121 osób, w tym w biurach powiatowych wynosiło prawie 55%, czyli 6105 osób, w oddziałach regionalnych 3762 osoby, czyli prawie 34% i w centrali agencji niecałe 11,4%.

Realizacja wypłat w 2021 roku. W roku ubiegłym agencja wypłaciła 25,8 mld zł, w tym w ramach płatności bezpośrednich 14,9 mld zł. W kampanii 2021 roku wnioski były składane od 15 marca do 17 czerwca. Dopuszczalne było, jak co roku, złożenie wniosku w terminie dwudziestu pięciu dni kalendarzowych po terminie, ale wtedy przyznana kwota płatności zmniejsza się o 1% za każdy dzień roboczy opóźnienia. A więc ostateczny termin składania wniosków upłynął 12 lipca. Maksymalna koperta finansowa na realizację płatności w kampanii 2021 roku wynosiła około 15,6 mld zł plus około 200 mln zł jako zwrot dyscypliny finansowej. Ponadto jak co roku płaciliśmy zaliczki od 18 października do 13 listopada w wysokości 70% stawki danej płatności bezpośredniej. Do 30 listopada zaliczki otrzymało ponad 1,2 mln rolników w łącznej kwocie 9,9 mld zł.

Program rozwoju obszarów wiejskich. W roku 2021 roku Komisja Europejska wydłużyła implementację programu o dwa lata. Budżet na realizację PROW 2014–2020 wyniósł blisko 18 180 mln euro, w tym środki EFRROW to 11 950 mln euro, a krajowe środki ponad 6230 mln euro. Najważniejszym priorytetem PROW-u była poprawa konkurencyjności sektora rolnego z uwzględnieniem celów rolnośrodowiskowych.

W roku 2021 agencja uruchomiła bądź kontynuowała około 30 naborów wniosków o przyznanie pomocy w ramach działań, poddziałań wdrażanych przez agencję, w ramach których złożono ponad milion wniosków o przyznanie pomocy. W efekcie zawartych umów bądź wydanych decyzji, w zależności od typu działania, było około miliona. Agencja wypłaciła dla 887 800 różnych beneficjentów łączną kwotę 9,2 mld zł, w tym na rzecz BGK w ramach instrumentów finansowych 145,9 mln zł. Najwyższe płatności otrzymywały województwa: mazowieckie – 1,258 mld zł, czyli 13,7% kwoty płatności zrealizowanych w ramach programu, wielkopolskie – 11,1% czyli 1,014 mld zł i lubelskie – 10,8%, czyli 992 800 tys. zł. Największe kwoty przekazano na ONW i modernizację gospodarstw rolnych; było to ponad 1,4 mld zł na każde z działań – oraz na działania rolno-środowiskowo-klimatyczne w wysokości 1 mld zł.

Program operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014–2020. Budżet programu to 668 300 tys. euro, w tym 499 300 tys. euro z Europejskiego Funduszu Morskiego, a 169 000 tys. euro to środki krajowe. Agencja jest odpowiedzialna za wdrażanie pięciu z sześciu priorytetów oraz pomocy technicznej. W roku 2021 w ramach programu wypłacono ponad 367 560 tys. zł dla 1084 beneficjentów, w tym 58 360 tys. zł dla 463 beneficjentów w ramach priorytetu czwartego wdrażanego przez samorządy województw.

Następny punkt to realizacja pomocy finansowej w ramach mechanizmu wspólnej organizacji rynków rolnych. W ubiegłym roku agencja wypłaciła ponad 206 800 000 zł, najwięcej w ramach programów delegowanych do Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. Jest to program dla szkół w wysokości prawie 140 mln zł oraz wsparcie rynku produktów pszczelich w wysokości 36,3 mln zł. W ramach pomocy dla uznanych organizacji producentów owoców i warzyw na dofinansowanie funduszu operacyjnego było 18,5 mln zł.

Wsparcie krajowe. Bardzo ważną formą wsparcia gospodarki żywnościowej, realizowaną przez agencję, pozostaje w dalszym ciągu pomoc krajowa. Łączna kwota pomocy krajowej wypłacona w 2021 roku wyniosła ponad 1,1 mld zł, z czego największa kwota wsparcia 276 300 tys. zł przypadła na pomoc producentom świń na wyrównanie kwoty dochodów w związku ze zwalczaniem ASF-u. Ponadto agencja wypłaciła między innymi dofinansowanie kosztów utylizacji martwych zwierząt w kwocie 164 600 tys. zł, środki z tytułu wystąpienia w 2020 roku strat spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi w kwocie ponad 128 mln zł, pomoc dla producentów świń, którym zagraża utrata płynności finansowej w związku z COVID-19 w kwocie prawie 128 mln zł, dopłaty do materiału siewnego w kwocie ponad 102,7 mln zł, pomoc finansową dla kół gospodyń wiejskich w kwocie prawie 56 mln zł i wsparcie w zakresie dostępności do szczepień przeciwko COVID w kwocie blisko 27 mln zł również dla kół gospodyń wiejskich, finansowanie zalesiania gruntów rolnych w kwocie 46,2 mln zł, dopłaty do oprocentowania kredytów inwestycyjnych i kredytów z częściową spłatą kapitału w kwocie łącznie 16 mln zł, dopłaty do oprocentowania kredytów kłeskowych na kwotę blisko 38,5 mln zł, nową pomoc finansową dla pszczelarzy w kwocie 19,7 mln zł.

Prowadzone rejestry. Jak wiadomo, agencja prowadzi wiele rejestrów. Mamy system identyfikacji i rejestracji zwierząt. W skład systemu IRZ wchodzi rejestr posiadaczy zwierząt, rejestr siedzib stad, rejestr zwierząt gospodarskich oznakowanych – tutaj mamy bydło, owce, kozy, świny – na podstawie zgłoszeń dokonywanych przez posiadaczy zwierząt, rejestr zgłoszeń dotyczący zdarzeń dotyczących zwierząt umożliwiający ustalenie miejsca pobytu i przemieszczania zwierząt. Portal IRZplus, który umożliwia zgłaszanie tego typu zdarzeń przez Internet, został udostępniony przez agencję w 2018 roku. Stanowi narzędzie umożliwiające posiadaczom zwierząt między innymi bezpośrednio wprowadzenie danych do systemu zgłoszeń dotyczących zdarzeń zwierzęcych. W 2021 roku został on rozszerzony o kolejne funkcjonalności, w tym między innymi umożliwiające dokonania korekty numeru w ramach siedziby stada jednego producenta oraz typu zdarzenia na korektach zgłoszeń przemieszczeń. W 2021 roku z możliwości składania zgłoszeń za pośrednictwem portalu IRZplus skorzystało blisko 140 tys. posiadaczy zwierząt. Złożono w ten sposób ponad 4 mln dokumentów.

Następny system to system identyfikacji działek rolnych LPIS. W 2021 roku kontynuowano prace związane z aktualizacją oraz rozwojem baz danych LPIS/GIS. Przypomnę, że agencja jest zobligowana do utrzymywania danych systemu LPIS w odpowiedniej aktualności na każdą kampanię naboru wniosków o płatności obszarowe. Prowadzone są działania związane z opracowywaniem i weryfikacją wektorowych warstw tematycznych w zakresie obszarów proekologicznych EFA. Od 2015 roku kontynuowane jest zadanie opracowywania ortofotomapy w technologii 3D. W ramach cyklicznej aktualizacji na zlecenie agencji opracowano nowe ortofotomapy dla ponad 130 000 km². Jest to 50% powierzchni kraju, którą obsługujemy. Mamy krajowy system ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, identyfikacji działek rolnych oraz dokumentacji związanej z wprowadzeniem systemu. Do końca ubiegłego roku w systemie zarejestrowanych było ponad 2,3 mln podmiotów, z czego 97,2% stanowią osoby fizyczne.

Ponadto mamy krajowy rejestr kół gospodyń wiejskich. Zgodnie z przepisami ustawy z 2018 roku o kołach gospodyń wiejskich, koła rejestrują się w rejestrze. Do końca ubiegłego roku zarejestrowane były 10 684 koła gospodyń wiejskich oraz cztery związki kół gospodyń wiejskich. W 2021 roku zarejestrowało się 949 kół i jeden związek. Najwięcej kół jest w województwie wielkopolskim – 1555, mazowieckim – 1406 i lubelskim – 1330.

Audyty i kontrole działalności agencji. W roku 2021 czynności audytowe realizowane w agencji objęły 14 audytów wewnętrznych. Agencja prowadziła koordynację 70 audytów i kontroli zewnętrznych, realizowanych przez instytucje krajowe i unijne, z czego 49 audytów i kontroli przeprowadzono w 2021 roku. Pozostałe stanowiły kontynuację audytów i kontroli rozpoczętych w latach poprzednich. Ministerstwo Finansów wykonało siedem audytów i kontroli, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi – 15, z czego pięć w centrali i dziesięć w oddziałach regionalnych, Najwyższa Izba Kontroli jedenaście kontroli, w tym trzy w centrali i osiem w biurach powiatowych, Komisja Europejska dziesięć audytów i kontroli, Europejski Trybunał Obrachunkowy cztery, wojewódzki inspektorat jakości handlowej artykułów rolno spożywczych dwie kontrole. Ponadto w 2021 roku Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych przeprowadziła kontrolę u 48 beneficjentów agencji. Natomiast kontrole beneficjentów przeprowadzone bezpośrednio przez agencję obejmowały 123 700 kontroli.

I na koniec współpraca z zagranicą w 2021 roku. Od sierpnia 2019 roku agencja w ramach konsorcjum włosko-litewsko-polskiego realizuje dwupółletni projekt współpracy bliźniaczej na rzecz Azerbejdżanu. Od września 2020 roku rozpoczął się dwuletni projekt twinningowy na rzecz Republiki Mołdawii, realizowany przez konsorcjum austriacko-litewsko-polskie. Następnie wzięliśmy udział w konkursie na realizację projektu bliźniaczego, tworząc tym razem jako partner wiodący projektu konsorcjum wspólnie z Polską, Francją i Litwą na rzecz Serbii. Projekt ten udało się nam wygrać w Komisji Europejskiej. Braliśmy również udział w konferencji agencji płatniczych państw bałtyckich: Estonii, Litwy, Łotwy oraz Polski, która odbywała się na terenie Litwy we wrześniu ubiegłego roku oraz w 49. konferencji dyrektorów agencji płatniczych, która odbyła się online. Była organizowana przez Portugalię w czerwcu ubiegłego roku.

Ponadto pracownicy agencji wzięli udział w dwóch wyjazdach studyjnych organizowanych przez rejonowy związek spółdzielni produkcji rolnej oraz Podkarpacką Izbę Rolniczą w Rzeszowie, dotyczących funkcjonowania grup producenckich spółdzielni rolniczych na terenie Włoch i Austrii. Poza tym agencja zorganizowała w październiku ubiegłego roku wizytę studyjną delegacji z Mołdawii w ramach projektu, o którym wspominałam. Przyjęliśmy też delegację u nas. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. Bardzo proszę. Głos zabierze pan Marek Chibowski, zastępca dyrektora generalnego ośrodka, który występuje dzisiaj w imieniu dyrektora generalnego, który nie mógł z nami być ze względów zdrowotnych. Dlatego są z nami zastępcy. Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Zastępca dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa Marek Chibowski:

Dziękuję, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Oczywiście dyrektorowi, jeżeli nas ogląda – może nas ogląda – życzymy zdrowia i szybkiego powrotu do firmy.

Zastępca dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa Jacek Malicki:

Przekażemy.

Zastępca dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa Marek Chibowski:

Panie przewodniczący, odmiennie od moich poprzedników, spróbuję pokazać krótką prezentację. Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, przesiądę się. Panie przewodniczący, szanowni państwo, działalność Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wynika z podstawowych ustaw o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, o kształtowaniu ustroju rolnego, o promocji produktów rolno-spożywczych, o organizacji rynku mleka i przetwórstwa. Jest to bardzo wiele obszarów. Tutaj mamy slajd pokazujący, jak wiele rzeczy i zagadnień realizujemy. Nie będę wymieniał wszystkiego, dlatego że jest tego bardzo dużo.

Rozpocznę od podstawowej działalności, czyli od zasobu. Nie widać troszkę góry, obcięło nam, ale grunty pozostające w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa obejmują 1 350 000 hektarów, z tego trzy czwarte, jak państwo macie na diagramie, to są grunty wydzierżawione, a tylko 13% to te, które pozostały jeszcze do rozdysponowania. Macie państwo również przedstawione na wizualizacji, jak układa się to geograficznie.

Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa. Tutaj mamy przedstawione efekty. Chciałbym powiedzieć o dolnym rogu, od którego rozpocznę. Wpływy z zagospodarowania to 2 140 000 000 zł. Składa się na to przeprowadzonych 28 000 przetargów, rozstrzygniętych 9000 przetargów, z tego niespełna 6000 na sprzedaż i 3700 na dzierżawę, przy czym z prawie 36 000 hektarów wydzierżawionej powierzchni 25 000 hektarów było wydzierżawionych w przetargach ograniczonych dla rolników indywidualnych. Podstawowym kierunkiem zagospodarowania nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa było ich wykorzystanie na cele rolnicze. Nieruchomości rolne zasobu były w pierwszej kolejności przeznaczone dla rolników indywidualnych zamierzających powiększyć gospodarstwa rodzinne lub dla osób, które posiadają stosowne kwalifikacje i mają zamiar utworzyć gospodarstwo. Z zasobu zostało sprzedanych niespełna 5000 hektarów, ale to, co jest najważniejsze to, że Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa nadzorował 66 000 umów dzierżawy z tych umów, które zostały zawarte wcześniej.

Jeżeli chodzi o to, z czego, z jakich kwot składa się kwota 2140 mln zł, przedstawia widoczny diagram. To jest ten rok. Jak państwo widzą, podstawą wpłat jest sprzedaż mienia. Jest to ponad 1500 mln zł; 570 mln zł stanowią dzierżawy. Jest tam jeszcze drobna kwota 18 mln zł różnej sprzedaży innych drobnych rzeczy. W latach 2017–2021 wpływy wyniosły 8500 mln zł. W 73% był to wynik sprzedaży mienia Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa dokonywał także sprzedaży gruntów na cele inwestycyjne. Nieruchomości te były przeznaczone zarówno na obszary inwestycyjne, parki technologiczne i przemysłowe, centra logistyczne, ale również na nowoczesne osiedla mieszkaniowe, budowę farm fotowoltaicznych. Była to nie tylko sprzedaż. Ośrodek także przekazywał nieodpłatnie grunty jednostkom samorządu terytorialnego. W 2021 roku przekazał prawie 4500 hektarów na rozwój infrastruktury o charakterze publicznym. Są to zadania podstawowe, zadania własne gmin, takie jak kanalizacja, oczyszczalnie, wodociągi, unieszkodliwianie odpadów. Również przekazał 19,5 mln zł bezzwrotnej pomocy finansowej głównie na remont infrastruktury technicznej w gminach.

Współpracowaliśmy z różnymi instytucjami w zakresie gospodarowania zasobem, między innymi z izbami rolniczymi. Chodziło o pozyskiwanie informacji o zapotrzebowaniu na grunty wśród rolników indywidualnych. W zakresie współpracy z Wodami Polskimi chodziło o uporządkowanie mienia związanego z gospodarką wodną. W zakresie współpracy z Lasami Państwowymi chodziło o kwestie przekazywania działek na cele leśne. Współpracowaliśmy także ze spółką Centralny Port Komunikacyjny, Krajowym Zasobem Nieruchomości czy generalnym konserwatorem zabytków.

W ramach wspierania rozwoju gospodarstw rodzinnych Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa realizował zadania z ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, regulującej obrót nieruchomościami rolnymi na rynku prywatnym. W 2021 roku przeprowadził ponad 900 kontroli związanych z wywiązywaniem się przez nabywców nieruchomości rolnych z ich zobowiązań. Na podstawie ustawy w 2021 roku zostało wydanych 1070 decyzji administracyjnych na nabycie nieruchomości przez osoby prywatne. Obejmowały one prawie 53 000 hektarów. W latach 2017–2021 wydano ogółem 67 000 decyzji na nabycie nieruchomości rolnych dotyczących ponad 242 000 hektarów. W ramach ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego ośrodek wydawał decyzje administracyjne dotyczące zgody na nabycia nieruchomości. Wpłynęło ponad 12 000 wniosków. Wydano ponad 10 000 decyzji administracyjnych, z czego ponad 10 000 pozytywnych na 47 000 hektarów, ale również wydawano zgody na wcześniejsze zbycie lub oddanie w posiadanie innym podmiotom. Tutaj wpłynęło 3700 wniosków. Wydano 3300 rozstrzygnięć, z czego 2000 decyzji pozytywnych.

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa zajmował się również oddłużaniem gospodarstw rolnych. Przejęcie długu następuje za zgodą wierzycieli, pod warunkiem przenie-

sienia przez podmiot własności całości lub części nieruchomości rolnej na rzecz Skarbu Państwa. Przejęcie długu następuje na wniosek podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne. Tak jak państwo widzicie, ta działalność jest krótka, gdyż trwa od 2019 roku. Ogółem zostało przejętych ponad 1000 hektarów za ogólną kwotę 61 mln zł. To, co zostało przejęte w 2021 roku, macie państwo po prawej stronie. Były to 653 hektary za niespełna 40 mln zł.

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa wykonywał prawa z udziałów i akcji oraz sprawował nadzór właścicielski nad działalnością 38 spółek hodowli roślin i zwierząt oraz 12 spółek w ramach ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego. Tutaj państwo macie majątek, jakim spółki te dysponowały. Łączna wartość udziałów w spółkach to 725 mln zł. Zysk, może inaczej, wynik finansowy netto, dlatego że zysk byłby po opłaceniu stosownych podatków, to prawie 110 mln zł. Wyniki finansowe poszczególnych grup spółek – mówimy w tej chwili o sześciu spółkach hodowli roślin, 19 spółkach hodowli zwierząt i 13 spółkach hodowli koni – macie państwo wyświetlone. Może nie będę ich czytał. Powiem tylko tyle, że spółki hodowli roślin odgrywają dominującą rolę w hodowli roślin w Polsce, posiadają 47% odmian roślin rolniczych i 52% odmian roślin warzywnych, które pochodzą z krajowej hodowli i są wpisane do rejestru odmian. Spółki hodowlane dysponują wartościowym materiałem genetycznym roślin i zwierząt gospodarskich. Celem pracy hodowlanej zwierząt jest produkcja męskiego i żeńskiego materiału hodowlanego bydła mlecznego i mięsnego, wysokiej jakości zarodków bydłowych i materiału czystorasowego i krzyżówkowe go.

Wkład Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w powstanie Krajowej Grupy Spożywczej. Nastąpiło nieodpłatne zbycie 100% udziałów firmy Elewarr na rzecz ministra aktywów państwowych. 29 marca 2022 roku na podstawie porozumienia nastąpiło przekazanie do ministra aktywów państwowych siedmiu spółek. Są tutaj wymienione. Jeżeli państwo będziecie zainteresowani, oczywiście przekażemy całą prezentację.

Jednym z podstawowych zadań ośrodka było wspieranie rozwoju polskiego eksportu produktów rolno-spożywczych oraz promocja i zwiększanie konkurencyjności polskiej żywności w kraju i na świecie. W ramach wspierania rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą zorganizowaliśmy dla polskich przedsiębiorców 12 działań promocyjno-informacyjnych, obejmujących organizację stoisk narodowych na targach i misjach handlowych w ośmiu krajach, co pozwoliło na pozyskanie nowych partnerów handlowych. Główne kierunki eksportu polskiej żywności macie państwo wyliczone.

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa realizował również działania obejmujące działalność eksportową polskich przedsiębiorców, organizując webinarium branży sadowniczej poświęcone rynkowi jabłek na Wybrzeżu Kości Słoniowej, spotkanie branży mleczarskiej poświęcone rynkowi mleka w Senegalu, spotkanie na temat rynku jabłek na Tajwanie, sesję dla polskich producentów jabłek z przedstawicielami firm palestyńskich, misję handlową online w Kanadzie i USA. To nasze przykładowe wystąpienia i stoiska na targach międzynarodowych. Jest to tylko jeden ze slajdów, oczywiście mógłbym pokazać więcej.

Prezentujemy również nasze zagraniczne działania promocyjne na rok 2022. Do pozycji 9. macie państwo to, co już się odbyło, od pozycji 9., czyli Tajwan, Niemcy, Wietnam, Singapur, Indie itd. To jest wszystko to, co jest zaplanowane w ramach organizacji targów. Planujemy zorganizować 19 stoisk narodowych na najważniejszych targach rolno-spożywczych na świecie.

Kampania promocyjna i informacyjna wspólnej polityki rolnej realizowana i rozliczana przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa. Wspierając organizacje branżowe i międzybranżowe w ramach wspólnej polityki rolnej realizowaliśmy siedem programów promocyjnych w 12 krajach i na trzech kontynentach. Nazwy tych działań macie państwo wymienione. Zwróć uwagę jedynie na ostatnie, pomimo że jest to unijne działanie „Dar polskich sadów. Jabłka z serca Europy”. We wszystkie inne również wpisywaliśmy się jako czynny organizator. Nie dotyczy to naszej działalności, ale chcieliśmy pokazać polski handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi od momentu wejścia do Unii Europejskiej. Wtedy był na poziomie 5,2 mld euro i 4,4 mld euro. Jest ponad siedmio-

krotny wzrost wartości eksportu. Dzisiejsze wyniki to eksport na poziomie 37 mld euro i import na poziomie 24 mld euro. Zaokrąglam do pełnych cyfr.

Obszary działań w zakresie promowania w kraju produktów rolno-spożywczych. Działania promocyjno-informacyjne w kraju prowadzimy na poziomie ogólnopolskim, regionalnym, lokalnym w celu popularyzowania żywności wysokiej jakości w ramach systemu jakości i oznaczeń, w tym żywności regionalnej, tradycyjnej i ekologicznej, a także w celu zwiększenia spożycia żywności produkowanej w kraju. Hasła i kampanie to: „Polska smakuje”, „Produkt polski”, „Produkt ekologiczny”, „Kupuj świadomie”. To wszystko są hasła, działania i kampanie medialne, które mają mieć wpływ na świadome decyzje kupowania produktów i kształtowania patriotyzmu konsumenckiego. Rozbudowa strony „Polska smakuje” i „Produkt polski” jest jednym z elementów działań realizowanych przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa. Kolejne to działania na rynku, stoiska, konferencje, pokazy, eventy, które są robione w kraju.

Obsługujemy również dziesięć funduszy promocji produktów rolno-spożywczych. Wydaliśmy 831 decyzji w sprawie udzielenia i wypłaty wsparcia z funduszu na ponad 53 mln zł. Obsługujemy 10 funduszy promocji produktów rolno-spożywczych utworzonych w celu wspierania marketingu rolnego, wzrostu spożycia i wzmocnienia wizerunku polskich produktów rolno-spożywczych. Innowacje są postrzegane jako kluczowe źródło rozwoju gospodarczego, wzrostu konkurencyjności i wydajności. Realizujemy działania innowacyjne zorientowane na rolnictwo, przemysł spożywczy, odnawialne źródła energii oraz obszary wiejskie. Zrealizowaliśmy projekt dotyczący Giełdowego Rynku Rolnego. Tego tutaj nie ma. Jest to projekt, który już funkcjonuje. Jest to platforma żywnościowa, której celem było uruchomienie elektronicznej platformy sprzedaży produktów rolno-spożywczych. Giełdę prowadzi Towarowa Giełda Energii pod nazwą Giełdowy Rynek Rolny. Przedmiotem obrotu jest obecnie pszenica, żyto, kukurydza i rzepak.

Obecnie prowadzona jest paszportyzacja polskiej żywności. Jest to projekt, który przewiduje budowę systemu informatycznego zapewniającego informacje, identyfikowanie żywności na kluczowych etapach łańcucha dostaw, czyli od pola do stołu. W ramach pierwszej fazy realizacji projektu prowadzony jest pilotaż na rynku wołowiny, wieprzowiny i ziemniaka. Natomiast drugim projektem realizowanym przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa jest satelitarny system monitorowania upraw. Jest to system e-usług wykorzystujących synergię danych satelitarnych, meteorologicznych, glebowych i statystycznych do monitorowania upraw na działkach będących na razie w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa, ale również docelowo na działkach na terenie całego kraju. Jest to o tyle ważny system, że będzie on pozwalał wykorzystać te wszystkie dane nie tylko do określania stanu upraw, prognozowania wielkości plonów, jak też do szacowania strat i występowania niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, ale również do ubezpieczania upraw i wypłat odszkodowania.

Kolejne działanie to wspieranie polskich pszczelarzy. Tak jak państwo tu macie pokazane, z 96 podmiotami zostały zawarte 384 umowy. Wypłacono 36 mln zł. Wzrost liczby rodzin pszczelich...

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Panie dyrektorze, jak daleko pan jest do finału?

Zastępca dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa Marek Chibowski:

Panie przewodniczący, patrzę, że w trzech czwartych.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

To bardzo proszę o przyspieszenie.

Zastępca dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa Marek Chibowski:

Przyspieszenie?

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Tak.

Zastępca dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa Marek Chibowski:

Bardzo proszę. Jak państwo wiecie, gros środków jest wydawane na zakup pszczoł, zakup sprzętu i zakup leków dla pszczoł.

Program dla szkół, propagowanie zdrowych nawyków. Mówimy o bardzo dużych kwotach i o bardzo dużej działalności. Milion, prawie 1,5 mln dzieci, także z Ukrainy, to grupa docelowa wynosząca 83%. Od początku roku, proszę państwa, zostało rozdysponowanych miliard porcji, w tym ponad 500 mln to są porcje owocowo-warzywne, drugie 500 mln to są porcje mleczne.

Program pomocy żywnościowej Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa realizował przy pomocy organizacji partnerskich, przekazywał środki na zakupy artykułów spożywczych. Bardzo istotne, że było to z programu operacyjnego Pomoc Żywnościowa. Dotyczyła to 1 250 000 osób. Program objął 63 000 ton artykułów. Nie będę wchodził dalej.

Realizacja mechanizmów interwencyjnych wspólnej polityki rolnej przypada wtedy, kiedy następuje sytuacja kryzysowa, rozwarcie nożyc pomiędzy podażą i popytem cenowym produktów rolnych. Dla określonych działań jest to interwencja publiczna lub dopłaty do przechowywania prywatnego określonych wyrobów. Jednym z przykładów jest właśnie to, co nastąpiło w tym roku. Unia uruchomiła dopłaty do prywatnego przechowywania wieprzowiny. W Polsce było 5200 ton, co stanowiło 11% całego mechanizmu. Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa przyjmował wnioski między 25 marca a 29 kwietnia. Kolejne podobne działania to ptasia grypa i przyjmowanie deklaracji z sektora drobiarskiego. Były one podstawą do sporządzenia przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wniosku do Komisji Europejskiej o ustanowienie nadzwyczajnych środków. Wielkości nie będę czytał, państwo macie je na ekranie.

Monitorowanie rynków rolnych. Mamy ich całą masę. W tym roku doszły dwa, czyli rynek maku i rynek konopi włóknistych. Wcześniej dokonywaliśmy monitoringu i kontroli rynków wina i winorośli, cukru, tytoniu, mleka, zawierania umów przez podmioty. Nie będę komentował, chociaż chciałem podać komentarz, jakie czynności wykonujemy w przypadku wina, ale ponieważ jest tego za dużo, to będzie w prezentacji.

Administrujemy 17. mechanizmami w ramach regulacji handlu zagranicznego z krajami spoza Unii Europejskiej. Wydaliśmy 4700 pozwoleń na wywóz i przywóz podanych tutaj towarów. Powiem państwu, że generalnie dominuje ryż. Było to 560 pozwoleń, czyli 71%; 8% to jest alkohol etylowy pochodzenia rolniczego, a cała reszta to już jest drobnica.

Działalność na rzecz rozwoju krajowego sektora odnawialnych źródeł energii. Monitorujemy rynek biokomponentów. Chodzi o estry metylowe i bioetanol. Rynek biogazu rolniczego to 128 biogazowni rolniczych w Polsce. Mamy potencjał na dwudziestokrotnie więcej. Ilość odpadów i masy pozwala na to, żeby produkować 20 razy więcej prądu, energii niż 770 gigawatogodzin.

Platforma e-rolnik. Chcemy o tym powiedzieć, dlatego że jest to stale rozbudowana platforma, poprzez którą w sposób elektroniczny można składać wnioski. Może to być obsługiwane. Ostatnio uruchomiliśmy przeglądarkę nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, która funkcjonuje w portalu Geoportal. Dokonujemy również transferu wiedzy, sporządzamy tygodniowe, miesięczne raporty, robimy informacje cykliczne, pogłębione analizy i opracowania. Jak już państwu mówiłem, z zasobu są wpływy w wysokości 2,4 mld zł. Wydatki związane z gospodarowaniem mieniem wynoszą 1,36 mld zł. Tutaj są podane wybrane wydatki, ale bardziej w ujęciu dotyczącym źródeł. Są to: program operacyjny, dokumenty płatnicze przekazywane do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na finansowanie, bezzwrotna pomoc i pożyczki, fundusz promocji produktów, który pochodzi z funduszy rolniczych, które przedstawiałem.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękujemy bardzo.

Zastępca dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa Marek Chibowski:

Dziękuję bardzo.

Posel Piotr Borys (KO):

Można prezentację otrzymać e-mailem?

Zastępca dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa Marek Chibowski:

Ależ oczywiście, tak.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo proszę prezentację przesłać do sekretariatu.

Zastępca dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa Marek Chibowski:

Panie przewodniczący, w zasadzie jesteśmy na końcu. Dziękuję bardzo za uwagę.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo dziękuję. Proszę o przesłanie prezentacji do sekretariatu. Sekretariat roześle posłom. Zanim przejdziemy dalej, oczywiście została nam Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Bardzo proszę zastępcę prezesa, panią Monikę Rzepecką. Pani prezes, bardzo proszę.

Zastępca prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Monika Rzepecka:

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Pani prezes nie ma prezentacji?

Zastępca prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Monika Rzepecka:

Pani prezes nie ma prezentacji.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

To dobrze.

Zastępca prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Monika Rzepecka:

Pytaliśmy wczoraj i usłyszeliśmy, że nie, więc będzie ustna informacja.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

KOWR był potraktowany inaczej, dlatego że jesteśmy u nich.

Zastępca prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Monika Rzepecka:

Nie mam żadnych pretensji. Ale nie musimy dosyłać, jak rozumiem?

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Oczywiście, że nie.

Zastępca prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Monika Rzepecka:

Dobrze. Panie przewodniczący, pani minister, szanowni państwo, członkowie Komisji, zaproszeni goście, postaram się powiedzieć w telegraficznym skrócie, ponieważ informacja o działalności Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w 2021 roku została państwu przekazana. Króciutko powiem o zadaniach, podam troszeczkę statystyki i powiem o samej instytucji, jak się prezentowała w 2021 roku.

Trzy podstawowe, główne zadania Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego to po pierwsze, przede wszystkim obsługa ubezpieczonych i świadczeniobiorców w sprawach dotyczących objęciem ubezpieczeniem społecznych rolników, wymiaru i poboru składek na ubezpieczenie oraz przyznawania i wypłaty świadczeń. Jest to cały sektor ubezpieczeń i przyznawania świadczeń. Jest to zadanie bardzo złożone, na które składa się jeszcze wiele innych podzadań. Drugie nasze kluczowe zadanie to prewencja, czyli działalność na rzecz zapobiegania wypadkom przy pracy w rolnictwie i rolniczym chorobom zawodowym poprzez analizowanie przyczyn wypadków, prowadzenie nieodpłatnych i dobrowolnych szkoleń w zakresie ochrony zdrowia i życia w gospodarstwie rolnym, upowszechnianie wiedzy o zagrożeniach wypadkami przy pracy rolniczej i o zasadach bezpiecznej pracy w gospodarstwie rolnym, inicjowanie wdrażania do produkcji odzieży ochronnej oraz bezpiecznych maszyn i sprzętu stosowanego w rolnictwie. Trzecie duże, główne zadanie to rehabilitacja, czyli podejmowanie działań na rzecz pomocy ubezpie-

czonym i osobom uprawnionym do świadczeń z ubezpieczenia, wykazującym całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym, ale rokującym jej odzyskanie w wyniku leczenia i rehabilitacji albo zagrożonym całkowitą niezdolnością do pracy w gospodarstwie rolnym.

Inne zadania, o których może tylko na początku wspomnę, ale nie będę ich bardzo dokładnie omawiać, to inicjowanie i wspieranie rozwoju ubezpieczeń wzajemnych, o których pewnie będziemy dużo więcej mówić w podsumowaniu za 2020 roku w związku z powstaniem AGRO Ubezpieczeń, prowadzenie rozliczeń z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne emerytów i rencistów oraz rolników i pracujących z nimi domowników, a także pomocników rolnika, pobieranie zaliczek na podatek dochodowy od wypłaconych emerytur i rent po zakończeniu roku podatkowego, obliczanie podatku, jak również wykonywanie zadań związanych z realizacją przepisów rozporządzeń wspólnotowych i umów dwustronnych.

W zeszłym roku – jeszcze tylko wspomnę, ale powiem o tym więcej na końcu – obchodziliśmy trzydziestolecie, jubileusz powstania instytucji. Było z tym związanych wiele wydarzeń, głównie w ostatnim kwartale roku ze względu na panującą jeszcze w pierwszej części roku pandemię.

Jeżeli chodzi o strukturę organizacyjną, jest to centrala plus szesnaście oddziałów regionalnych i 256 placówek terenowych. Struktura taka umożliwia, podobnie jak w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, współpracę i wykonywanie różnych działań, jak też bardzo bliski, bezpośredni kontakt z beneficjentami, z rolnikami. Nasze największe placówki, oddziały regionalne – może wymienię trzy – to jest Mazowsze, gdzie są 34 placówki terenowe i 159 341 świadczeniobiorców i obsługiwanych beneficjentów; Poznań, gdzie jest 28 oddziałów terenowych i Lublin, gdzie są 22 placówki terenowe, przy czym w Poznaniu jest mniej świadczeniobiorców, natomiast w Lublinie jest więcej obsługiwanych świadczeniobiorców.

Jeżeli chodzi o gospodarkę finansową, opiera się ona na trzech państwowych funduszach celowych. Są to: Fundusz Emerytalno-Rentowy, Fundusz Administracyjny oraz Fundusz Prewencji i Rehabilitacji. Mamy również fundusz motywacyjny i fundusz składkowy, który ma osobowość prawną i nie jest dotowany z budżetu państwa. Cały plan wydatków i budżet Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w części 72 był zrealizowany w 2021 roku w kwocie 18 666 625 tys. zł. Główne pozycje z funduszu to dotacja z budżetu państwa do Funduszu Emerytalno-Rentowego w wysokości ponad 18 367 033 tys. zł i do Funduszu Prewencji i Rehabilitacji w wysokości ponad 13 334 tys. zł plus jeszcze inne zadania zlecone, które Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego realizuje na podstawie innych ustaw. W tym zakresie była to kwota 277 199 tys. zł. Dodatkowo była kwota 7 mln zł w zakresie obsługi zadań zleconych.

Może krótko omówię trzy główne zadania, plus przedstawię instytucje, jak to wyglądało w 2021 roku. Tak więc jeżeli chodzi o fundusz emerytalno-rentowy w 2021 roku wypłacono świadczenia z ubezpieczenia emerytalno-rentowego, czyli emerytury i renty w wysokości 16 683 612 tys. zł. W 2021 roku mieliśmy 809 tys. emerytów i 226 tys. rencistów. W 2020 roku było 852 tys. emerytów i 230 tys. rencistów. Widzimy ewidentną wolno postępującą, aczkolwiek tendencję spadkową. Kwota najniższej emerytury w 2021 roku wynosiła 1250,88 zł, a od marca 2022 roku najniższa emerytura wynosi 1338,44 zł. Przeciętna emerytura w 2021 roku wynosiła 1339,04 zł, a w pierwszym kwartale tego roku 1370,46 zł.

Jeżeli chodzi o ubezpieczenia zdrowotne rolników, liczba ubezpieczonych w 2021 roku to 1 136 tys. osób objętych ubezpieczeniem emerytalno-rentowym, podczas gdy w 2020 roku, żeby pokazać tendencję, było 1 173 tys. objętych ubezpieczeniem zdrowotnym.

Jeżeli chodzi jeszcze o zadanie dotyczące obsługi ubezpieczonych rolników, to w naszym systemie na dzień 31 grudnia 2021 roku Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego obsługiwała 1 134 603 osoby, które podlegały ubezpieczeniu społecznemu rolników, w tym małżonków i domowników oraz pomocników rolnika. Liczba płatników składek na ubezpieczenie w rolnictwie na dzień 31 grudnia wynosiła 846 187 płatników, z tego płatników czynnych było 839 040. W 2021 roku kasa ubezpieczenia zdrowotnego obsługiwała średnio w skali roku 1 149 460 ubezpieczonych.

Może jeszcze krótka informacja statystyczna, jeżeli chodzi o realizację zadań związanych z wypłatą świadczeń. A więc rozpatrzono 1 803 113 wniosków o świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego rolników, z tego decyzje wydano w 1 530 402 sprawach. W 2021 roku kasa, pracownicy kasy przyznali 70 546 świadczeń emerytalno-rentowych, w tym 16 255 emerytur rolniczych, 47 857 rent rolniczych z tytułu niezdolności do pracy, 4398 rent rodzinnych i 2036 rent rolniczych, w tym wypadkowych.

Ponadto jeżeli chodzi o dodatkowe zadania, które również były realizowane i pokrywane w ramach funduszu emerytalno-rentowego, wypłaciliśmy 59 343 zasiłków pogrzebowych. Zasiłek pogrzebowy w 2021 wynosił 4000 zł. Wypłaciliśmy 9 889 jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub rolniczej choroby zawodowej. Jest to fundusz składkowy, ale działający w ramach Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Wypłaciliśmy również 153 089 zasiłków macierzyńskich i 844 950 zasiłków chorobowych, przy czym chciałabym tutaj podkreślić, że w 2021 roku zasiłek chorobowy wzrósł o drugie tyle z 10 zł do 20 zł za jeden dzień, zgodnie z rozporządzeniem ministra rolnictwa i rozwoju wsi, które zostało opublikowane 20 grudnia 2021 roku. Wiązało się to z działaniem polegającym na tym, że została podniesiona składka na ubezpieczenie chorobowe, wypadkowe i macierzyńskie z 42 zł do 60 zł.

Dodatkowe zadania w ramach obsługi ubezpieczonych i świadczeniobiorców polegały na tym, że przeprowadziliśmy waloryzację 1 046 863 emerytur i rent. W kwietniu kasa wypłaciła emerytom i rencistom dodatkowe roczne świadczenie pieniężne, tzw. trzynastkę. W listopadzie 2020 roku wypłaciliśmy 871 777 kolejnych dodatkowych rocznych świadczeń pieniężnych. To była czternastka, która była jeszcze kontynuowana w styczniu tego roku. Były dodatkowo 16 532 takie świadczenia.

Wspomnę, że od marca 2019 roku Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przyznaje prawo i wypłaca rodzicielskie świadczenia uzupełniające. Do 31 grudnia wpłynęły 3063 wnioski o takie świadczenie. Wydano 2963 decyzje, w tym 1533 przyznających. Od października 2019 roku wypłacamy świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji. Do 31 grudnia wpłynęło 334 768 wniosków o takie świadczenia. Wypłacamy je z Funduszu Solidarnościowego. Od 15 października 2020 roku Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przyznaje i wypłaca świadczenie wyrównawcze dla działaczy opozycji antykomunistycznej oraz dla osób represjonowanym z powodów politycznych. Do 31 grudnia 2021 roku wydano 123 decyzje przyznające.

Jeszcze jedno dodatkowe zadanie, które realizujemy od marca 2020 roku w związku z ogłoszeniem stanu zagrożenia epidemicznego. Przyznawaliśmy, kasa przyznawała i wypłacała ubezpieczonym rolnikom, ich małżonkom oraz domownikom dodatkowe świadczenia pieniężne z powodu COVID. To jest fundusz COVID, a mianowicie podwyższony zasiłek chorobowy za każdy dzień czasowej niezdolności do pracy, zasiłek z tytułu objęcia kwarantanną, nadzorem epidemiologicznym lub hospitalizacją oraz zasiłek opiekuńczy z powodu opieki nad dzieckiem. To tyle, jeżeli chodzi o pierwsze zadanie, jak również finansowanie z naszego podstawowego funduszu emerytalno-rentowego.

Drugie bardzo duże zadanie to działalność prewencyjna i rehabilitacyjna, dwa zadania w jednym, ale jeden fundusz prewencji i rehabilitacji. Na 2021 roku budżet funduszu dotowanego, zasilanego dotacją z budżetu państwa wynosił 41 449 tys. zł. Na działania prewencyjne przeznaczono 3 702 tys. zł, a na zakup usług zdrowotnych, czyli rehabilitację 34 409 tys. zł.

Działalność prewencyjna. Króciutka informacja statystyczna. Od roku 1993 do roku 2021 zmniejszyła się liczba zgłoszonych wypadków z 66 tys. do 12 tys., czyli o ponad 80%, a liczba wypłaconych jednorazowych odszkodowań z 42 tys. do 9500, w tym z tytułu wypadków śmiertelnych z 286 do 45. Chciałabym tutaj podkreślić, że jeżeli chodzi o działalność prewencyjną, nie byłoby tego wskaźnika, gdyby nie bardzo różnorodne, bardzo kreatywne, innowacyjne, różne formy podejmowane przez kasę, przez Biuro Prewencji. Wspomnę tylko może o niektórych.

Wraz z zaprzyjaźnionymi z nami instytucjami – tutaj patrzę na panią prezes, na państwa, panów dyrektorów – jak również pod patronatem pana ministra organizujemy różnego rodzaju konkursy o różnym charakterze. W 2021 roku były też różnego rodzaju szkolenia, konferencje i spotkania, konkursy szkoleniowe wiedzy o bhp, stoiska infor-

macyjne. Rozpowszechniano wiedzę w zakresie szkolenia e-learningowego dla dzieci pod tytułem „Bezpiecznie na wsi mamy – wypadkom zapobiegamy”. W 2021 roku odbywała się jedenasta edycja ogólnopolskiego konkursu plastycznego dla dzieci „Bezpiecznie na wsi mamy – od 30 lat z KRUS wypadkom zapobiegamy”. Wzięło w niej udział ponad 43 tys. dzieci z prawie 4000 szkół podstawowych z terenów wiejskich. W 2021 roku był też ogłoszony konkurs ogólnopolski „Bezpieczne gospodarstwo rolne”, który przebiegał pod honorowym patronatem pana prezydenta Andrzeja Dudy. Wzięło w nim udział 906 gospodarstw rolnych.

Są też inicjatywy, które są promowane, organizowane przez poszczególne oddziały regionalne. Konkursy odbywają się w oddziałach regionalnych. Później jest konkurs ogólnopolski. Są to bardzo dobrze zorganizowane imprezy. Przeprowadzono drugą edycję konkursu na rymowanąkę dla dzieci o bezpieczeństwie w gospodarstwie rolnym „Bezpiecznie na wsi mamy – od 30 lat z KRUS wypadkom zapobiegamy”. Pierwsza edycja odbyła się w 2019 roku. Do udziału w konkursie zostało zgłoszonych 925 prac. W zeszłym roku były i podsumowanie, i upominki ufundowane przez ministra edukacji pana Czarnka.

Przeprowadzono również II Ogólnopolski Konkurs Testowy z zakresu bezpiecznej pracy w gospodarstwie rolnym. Do realizacji tego przedsięwzięcia wykorzystano platformę Moodle. Jest to nowoczesne narzędzie, które ze względu na pandemię pozwalało na dotarcie do dzieci, do młodzieży w komunikacji elektronicznej.

Jeżeli chodzi o prewencję, chciałabym tutaj podkreślić, że w 2018 roku kasa przystąpiła do międzynarodowej kampanii popularyzującej Wizję Zero. Jest to strategia prewencji Międzynarodowego Stowarzyszenia Zabezpieczenia Społecznego ISSA. Tym samym staliśmy się jej oficjalnym partnerem. Wydarzenie to zawsze odbywa się pod patronatem pana ministra rolnictwa i rozwoju wsi. W tym roku również już inaugurowaliśmy ten konkurs. Jest bardzo ciekawy, młodzież nadsyła filmy. Jest to bardzo kreatywna i bardzo innowacyjna działalność. Na zmniejszenie wypadkowości składa się bardzo intensywna praca wszystkich naszych pracowników w terenie, począwszy od placówek terenowych, poprzez oddziały regionalne, po centralę kasy.

Jeżeli chodzi jeszcze o Fundusz Prewencji i Rehabilitacji, druga część naszej działalności to jest działalność rehabilitacyjna. W 2021 roku kasa planowała skierować na rehabilitację leczniczą 14 219 rolników i 1176 dzieci rolników, natomiast ze względu na wciąż trwającą pandemię w pierwszej części roku i zbyt duże ryzyko zachorowania, niestety, odstawiliśmy od organizacji turnusów rehabilitacyjnych dla dzieci. Jeżeli chodzi o pierwsze turnusy rehabilitacyjne, które objęły rolników, rozpoczęły się 18 marca. Najpierw były w centrum rehabilitacji w Iwoniczu i Świnoujściu, następnie po 22 marca również w Jedlcu, Szklarskiej Porębie, następnie od początku kwietnia w Horyńcu Zdroju i od 1 kwietnia również w Kołobrzegu. W 2021 roku w Jedlcu kontynuowano program terapeutyczny „Szkoła pleców”, w którym udział wzięły 102 osoby. W 2021 roku w rehabilitacji leczniczej za pośrednictwem jednostek organizacyjnych kasy uczestniczyło 6718 rolników, czyli około połowy z zaplanowanych osób, w tym 6380 osób wzięło udział, odbyło rehabilitację w zakresie schorzeń układu ruchu, 233 osoby odbyły rehabilitację w zakresie chorób układu krążenia oraz 97 rolników skorzystało z nowego programu uruchomionego w 2021 roku, a mianowicie z rehabilitacji leczniczej po przebytej chorobie COVID-19. Ze względu na ograniczoną liczbę rolników korzystających z CRR-ów, dostały one pomoc udzieloną w trzech transzach po to, żeby wyrównać straty w kwocie 5 696 000 zł.

Jeżeli chodzi o pozostałe zadania, może tylko powiem, że w ramach współpracy międzynarodowej obecnie realizujemy jedenaście umów dwustronnych, między innymi z Macedonią, Kanadą, Koreą Południową, Australią, Ukrainą, Mołdawią, Mongolią, Izraelem oraz Turcją. Aktualnie trwają prace związane z wdrożeniem podpisanej umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Białoruś o zabezpieczeniu społecznym, a także negocjacje umów dwustronnych z Chile, Japonią i Indiami. Jak już wspomniałam, współpracujemy bardzo intensywnie w ramach Międzynarodowego Stowarzyszenia Zabezpieczenia Społecznego. Jest to Wizja Zero. Od momentu przyjęcia do ISSA kasa aktywnie uczestniczy w pracach międzynarodowej sekcji prewencji rolnictwa. Jesteśmy tutaj bezpośrednio zaangażowani. Pani prezes jest przewodniczącą zarządu sekcji.

Są prowadzone na szeroką skalę badania oraz działania promujące bezpieczną pracę i prewencję w gospodarstwie rolnym. Drugą naszą aktywnością międzynarodową jest wymiana doświadczeń pomiędzy instytucjami prowadzącymi odrębny system ubezpieczeń rolniczych w ramach Europejskiej Sieci Rolniczych Systemów Zabezpieczenia Społecznego. Uczestniczy w tym sześć państw europejskich, oprócz Polski – Francja, Austria, Niemcy, Grecja i Finlandia.

W ramach orzecznictwa lekarskiego, które jest zlokalizowane w naszych poszczególnych oddziałach regionalnych i placówkach terenowych, w 2021 roku, powiem w skrócie, wydano łącznie 165 047 orzeczeń, w tym 144 855 było wydanych przez lekarzy rzeczoznawców kasy, a 20 192 orzeczenia były wydane przez komisje lekarskie kasy. Ponadto lekarze specjaliści i konsultanci wydali 752 opinie.

O Funduszu Solidarnościowym i funduszu przeciwdziałania COVID już wspomniałam, więc nie będę powtarzała tych informacji. Przejdę teraz do trzeciego funduszu, a mianowicie Funduszu Administracyjnego. Króciutko przedstawię tę instytucję, ponieważ z Funduszu Administracyjnego jest finansowana działalność Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Budżet na 2021 rok to 766 578 tys. zł. Główne pozycje kosztów to wynagrodzenia pracowników kasy, opłaty pocztowe i usługi bankowe, które stanowią bardzo dużą pozycję w naszym budżecie. W 2021 roku było to ponad 89 mln zł. Ponadto jest to podtrzymanie, rozwój i zapewnienie funkcjonalności usług informatycznych, jak również inwestycje.

Króciutko o działaniach inwestycyjnych. Na 274 nasze wszystkie oddziały i placówki terenowe plus dwie lokalizacje centrali Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego liczba nieruchomości w trwałym zarządzie to 227, czyli 83%, a liczba nieruchomości wynajmowanych wynosi 47. Tutaj polityka i cel kierownictwa kasy jest taka, żeby liczbę nieruchomości wynajmowanych stale zmniejszać, w związku z tym w przypadku nowo budowanych czy oddawanych do użytku placówek staramy się, żeby to już były budynki w trwałym zarządzie KRUS-u. W 2021 roku zakończyła się budowa nowej placówki w Krotoszynie. W tym roku została już oddana do użytku. Oficjalne otwarcie jest planowane jeszcze na ten rok. W 2021 roku przypadło również gros pracy, jeżeli chodzi o placówkę terenową w Mielcu. Dzisiaj, przepraszam, wczoraj pani prezes Aleksandra Hadzik była na oficjalnym otwarciu tej placówki. W sierpniu 2021 roku rozpoczęła się budowa nowej placówki w Mińsku Mazowieckim. Jej zamknięcie planujemy w 2022 roku. Plan jest ambitny. Mamy nadzieję, że to się uda. Ambitnie pod koniec zeszłego roku w Opocznie rozpoczęła się budowa nowej placówki terenowej. Tam już odbyła się konferencja prasowa. Plan jest bardzo ambitny, ale myślę, że go dotrzemy. Taka jest nasza deklaracja.

Jeżeli chodzi o fundusz wynagrodzeń, w 2021 roku wynosił on 367 481 tys. zł i był wyższy o kwotę 7 350 tys. zł. Plan finansowy był na tym samym poziomie, co w 2021 roku, natomiast w zeszłym roku była dodatkowa możliwość wynikająca z ustawy o budżetowej polegająca na tym, że koszty obsługi naszych zadań zleconych mogliśmy przenieść na fundusz wynagrodzeń, z czego z przyjemnością i szybko skorzystaliśmy. Przeciętne wynagrodzenie brutto w 2021 roku, biorąc pod uwagę wszystkie składniki wynagrodzenia razem z wypłatami nagród z oszczędności za wszystkie cztery kwartały, łącznie z wynagrodzeniem rocznych i nagrodami za szczególne osiągnięcia, wynosiło w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego zaledwie 5076,22 zł. W tym roku biorąc pod uwagę podniesienie kwoty wynagrodzenia minimalnego do 3010 zł ponad jedną trzecią naszych pracowników, czyli 2430 nie osiągała takiego poziomu wynagrodzenia. Chciałabym podkreślić, że w 2022 roku dzięki wsparciu, dzięki inicjatywie pana premiera Kowalczyka dostaliśmy fundusz wynagrodzeń zwiększony o 51 463 tys. zł, co stanowi więcej o 15,4% w stosunku do roku 2021 roku, ale chciałabym też zaznaczyć, że przy planach rządu podniesienia płacy minimalnej będą to kwoty niewystarczające. Będziemy prosić o bardzo duże wsparcie również państwa Komisji.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo.

Zastępca prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Monika Rzepecka:

W przedziale od 3000 zł do 4000 zł zarabia 60% naszych pracowników.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo.

Zastępca prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Monika Rzepecka:

Rozumiem, że już, panie przewodniczący, jeżeli chodzi o... Nie będzie więcej tematów newralgicznych.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, otwieram dyskusję.

Zastępca prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Monika Rzepecka:

Dobrze. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Mam prośbę. Ze względu na to, że pani minister ma ważne spotkania o godz. 18.20, prosiła mnie o to, żeby mogła wyjść wcześniej. Pierwsze pytania, które będą, chciałbym, żeby były do pani minister. Później kiedy kolejne pytania będą do jednostek, to jednostki zostaną i odpowiedzą. Bardzo proszę, żeby pani minister mogła wyjść, ponieważ ma ważne spotkanie. Otwieram dyskusję. Przed panem posłem Borysem głos zabierze jeszcze, ale już bardzo krótko, dyrektor oddziału doradztwa rolniczego w Kielcach, jeżeli jest z nami. Zgłaszał się. Czy pan dyrektor nas słyszy?

Dyrektor Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach Jerzy Pośpiech:

Tak, słyszę, tylko pytam, czy państwo mnie słyszycie.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Chyba tylko ja pana słyszę. Chyba technicznie nie da się tego zrobić, ale niech pan próbuje.

Dyrektor Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach Jerzy Pośpiech:

Czy państwo mnie słyszycie?

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Tak, proszę.

Dyrektor Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach Jerzy Pośpiech:

Szanowni państwo, chciałbym nawiązać do pierwszych minut naszego spotkania ze względu na to, że padły stwierdzenia dotyczące realizacji Horyzont 2000, tego, że Centrum Doradztwa Rolniczego realizuje programy. Chciałbym powiedzieć, że też przymierzamy się do grudniowego naboru, jeżeli chodzi o Horyzont ze względu na to, że mam kontakty praktycznie w każdym kraju członkowskim, mam możliwości zorganizowania grupy. Okazuje się, że będę mógł stworzyć dwie grupy, przynajmniej dwa wnioski, natomiast obawiam się jednej rzeczy. Obawiam się, kim będę mógł realizować projekty, ponieważ bardzo kurczy nam się baza pracowników i fachowców.

Szanowni państwo, zatrudniamy pracowników po kierunkach rolniczych, ale nawiązując do tego, że Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach kilka lat temu, trzy, cztery lata temu otworzył kierunek medyczny, próbowałem podejść, żeby otworzyć również kierunek rolniczy. Nie udało się, ale w tej chwili sam rektor, kierownictwo uniwersytetu zwraca się do nas, czy nie wróciłibyśmy do rozmów sprzed kilku lat, żeby otworzyć kierunek rolniczy. Oczywiście jesteśmy bardzo otwarci, nawet do tego stopnia, żeby bazując na technikach rolniczych, które są pod egidą Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ich absolwentów kierować na nowo otwarte kierunki rolnicze. Zobaczymy, co z tego będzie, czy będzie, czy nam się to uda czy nie uda. Zobaczymy. Tylko tyle. Jeżeli jeszcze coś będzie, będę się zgłaszał. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Bardzo proszę, państwo posłowie. Pan poseł Piotr Borys, bardzo proszę.

Posel Piotr Borys (KO):

Pierwsze pytanie chciałem zadać na tle przewijającego się problemu, jak utrzymać kadry, zachować fachowe kadry w kontekście płac. Wiemy, jaki jest rynek pracy. Przed nami nowa część wdrażania polityki rolnej Unii Europejskiej. W związku z tym, jak państwo wyobrażacie sobie utrzymanie poziomu pracowników merytorycznych w kontekście presji płacowej przy inflacji? To pierwsza rzecz.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Do kogo to pytanie?

Posel Piotr Borys (KO):

Pytanie do wszystkich.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Nie, nie do wszystkich.

Posel Piotr Borys (KO):

No dobrze. Pytanie do pani minister.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo. Kolejne.

Posel Piotr Borys (KO):

Drugie pytanie dotyczy statusu ośrodków doradztwa rolniczego. Są przejęte, zawieszone, mają wspaniałych pracowników. Jest pytanie, czy struktura ośrodków doradztwa rolniczego pozostanie przy nowych zadaniach, które dochodzą. Są to niezwykle cenni ludzie. Jaki jest docelowy kierunek utrzymania ośrodków doradztwa rolniczego?

I ostatnie pytanie bardzo techniczne. Zadam je, ponieważ pan przewodniczący też wdrożył się w problematykę ziem zachodnich. Chodzi o współwłasność ułamkową w gospodarstwach osób, które były osiedlane na ziemiach odzyskanych. Często w jednym gospodarstwie w części ułamkowej mamy kilku, niekiedy nawet kilkunastu współwłaścicieli, którzy nie są w stanie przekroczyć problemu. Czy państwo możecie wygenerować jakiś pomysł, nie wiem, może jakieś kredyty preferencyjne, na podstawie których można by było wykupić współwłasność ułamkową. Jest to wzajemne klinczowanie. Osoby te nie są w stanie same rozwiązać tego problemu.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Ostatnie pytanie było do pana dyrektora Malickiego. Zna temat, więc myślę, że odpowie. Dwa pierwsze były do pani minister. Bardzo proszę. Kto jeszcze z państwa posłów? Pan poseł Ajchler, bardzo proszę.

Posel Zbigniew Ajchler (niez.):

Panie przewodniczący, pani minister, szanowni państwo, koleżanki i koledzy posłowie, po wysłuchaniu informacji, które przedstawiły nam poszczególne instytucje, informacji bardzo wyraźnych, ciekawych, nacechowanych różnymi cyframi, liczbami, wyłuszczyło się wyraźnie skomplikowanie, trudność, wielobranżowość rolnictwa wynikająca z jego specyfiki. Zawód rolnika, jak żaden inny, obarczony jest różnymi rzeczami, takimi jak niemożność wpływania na pogodę, wymarznienia itd. Są określone ryzyka. Chciałbym powiedzieć, że w związku z taką sytuacją, w trudnościach dotyczących tego zawodu, potrzebne jest wręcz doskonałe doradztwo. Zadam pytanie dotyczącego tego, co powiedział kolega poseł, tylko w innym stylu. Doradztwo musi mieć zaufanie. Zaufanie do doradcy zdobywa się też w ten sposób, że doradca ma czas na kształcenie się, rozszerzanie swoich wiadomości. Jednocześnie musi dobrze zarabiać, relatywnie dobrze zarabiać. Niskie wynagrodzenia nie angażują tych, którzy wykonują ten zawód, w bardzo dobrą pracę. Stąd pytam, czy mamy wystarczającą liczbę doradców w tym temacie, żeby...

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo.

Posel Zbigniew Ajchler (niez.):

To nie wszystko, panie przewodniczący. Chcę powiedzieć jednoznacznie, że wszyscy jak tu jesteśmy zgromadzeni, robimy to po to, żeby rolnikom żyło się łatwiej, żeby zawód ten był wykonywany łatwiej. Zwrócę uwagę na jedną rzecz. Widać wyraźnie, że Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa szuka tego elementu, którego mu brakuje najbardziej, czyli krajów zbytu dla naszego rynku, dla naszych towarów, od Wietnamu począwszy, a Bóg wie na kim skończywszy. Myślę, że to będzie działanie bardzo mocno poszerzane. Przede wszystkim trzeba włączyć Azję, dlatego że mamy nadprodukcję. Gdzieś to trzeba sprzedać w sposób właściwy i optymalny. Chciałbym powiedzieć, że mamy 10% przetwórstwa, nazwijmy to, rolnego, nie z naszej winy, nie z winy obecnych rządów, tylko jest to wynik działania naszego kraju. W związku z tym są określone kłopoty. Proszę zwrócić uwagę na etykiety towarów. Ostatnio zwróciłem uwagę na element inwestycyjny, który pomoże poprawić sytuację w rolnictwie w sposób diametralny. Proszę zwrócić uwagę na etykietę Krakusa. Szynka o bardzo dobrych parametrach, o nieprawdopodobnej renomie. Jest tam napisane, że wyprodukowano ją w Polsce, a pochodzenie towarów jest z Unii Europejskiej. Niby prawidłowo. Jest to prawidłowo, ale sądzę, że należałoby zbadać przepisy, które by mówiły, że wyprodukowano z polskich towarów, a nie krajów Unii Europejskiej. Polska też jest członkiem Unii Europejskiej. Nie byłoby to żadnym błędem.

I ostatnia sprawa, panie przewodniczący. Kłania się jak nie wiadomo co, że w Polsce, w czterdziestomilionowym kraju powinna być giełda mięsna. Dlaczego ciągle nie wracamy do tego tematu? Opieramy się na giełdzie austriackiej. Jaka jest wielkość państwa austriackiego, każdy wie. Opieramy się na giełdzie duńskiej. Jako kraj tracimy wielkie, ogromne pieniądze, do swoich cen w swoim państwie, w naszym kraju stosujemy giełdy niemieckie, duńskie i Bóg wie jakie jeszcze.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo.

Posel Zbigniew Ajchler (niez.):

Proszę zwrócić uwagę na to, co można zrobić, żeby ten rynek poprawić.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Krajewski, proszę bardzo.

Posel Zbigniew Ajchler (niez.):

Dziękuję bardzo.

Posel Stefan Krajewski (KP):

Korzystając z obecności pani minister, ale też przedstawicieli wszystkich instytucji rolnych, chciałbym powiedzieć, że coraz więcej rolników zgłasza problem potrzeby uzyskania decyzji środowiskowych przy zakupie maszyn, przy modernizacji. Czekają na decyzje, często trwa to dwa, trzy miesiące, a tymczasem w agencji kończy się im czas, nie ma możliwości wydłużenia procedowania wniosku. W tym momencie nie dostają pomocy. Jest problem z interpretacją przy zwiększaniu DJP. Oczywiście decyzje środowiskowe były konieczne i potrzebne, ale jeżeli rolnik nie deklaruje zwiększania DJP, a deklaruje kupno maszyny typu agregat uprawowy czy przyczepa samozbierająca, uważam, że nie jest to potrzebne. Dzisiaj blokujemy pieniądze, które za chwilę trzeba będzie zwrócić do Brukseli. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję. Kto z państwa posłów jeszcze? Nie widzę. Proszę bardzo, organizacje. Proszę bardzo, pan przewodniczący Gołębiowski.

Przedstawiciel Związku Zawodowego Rolników Ojczyzna Mariusz Gołębiowski:

Panie przewodniczący, pani minister, pytanie głównie do pani minister. Korzystając z okazji, że są tutaj wszystkie tak ważne i ważne instytucje państwowe, chciałbym zapytać, czy jest możliwość, żeby w przyszłości powstała rada społeczna przy Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, składająca się z przedstawicieli rolników, która mogłaby pomagać, sygnalizować problemy do agencji. Jak wiemy, jest ona w ośrodkach doradztwa rolniczego, jest w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, w Krajowym Ośrodku

Wsparcia Rolnictwa także funkcjonuje. Przede wszystkim takie jest moje pytanie w tym temacie, pani minister.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę oddać mikrofon koledze obok. Pan przewodniczący Walczak, bardzo proszę.

Członek Rady Krajowej NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność” Janusz Walczak:

Panie przewodniczący, pani minister, akurat jesteśmy dzisiaj po funduszu promocji mięsa wieprzowego. Omawialiśmy jeden projekt pilotażowy. Mówimy o rozpoznawalności produktu od pola do stołu, o identyfikacji. Z tego, co się orientuję, firma zainicjowała jako fundusze razem z ministerstwem ten kierunek działania. Dostaliśmy pewne pieniądze na uruchomienie (owoce i warzywa, wołowina i wieprzowina), żeby to zorganizować. Firma wygrała przetarg na 15 mln zł. Okazuje się, że dzisiaj na stole mam następny projekt za 49 000 zł po to, żeby przeanalizować dokumenty, które mają około sześćset, osiemset stron. Za przeproszeniem firma, która wygrała takie pieniądze, powinna wykonać ekspertyzy. Powinni to skumulować, żeby było to dla nas do przyswojenia.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo.

Członek Rady Krajowej NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność” Janusz Walczak:

To nie jest etap końcowy. Jest to jeszcze w trakcie rozwoju. Chodzi o to, żebyśmy my jako rolnicy nie pokrywali co prawda niedużych pieniędzy, ale każdy grosz się liczymy. Chodzi o to, żeby z naszych pieniędzy promować żywność na rynkach, a nie wykonywać analizy.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo. Kto jeszcze z organizacji? Proszę bardzo, pan Zaręba, przedstawiciel „Solidarności” Rolników Indywidualnych.

Członek NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność” Aleksander Zaręba:

Pani minister, skoro pani się spieszy, chciałbym zwrócić się do pani w jeszcze jednej istotnej sprawie. Chodzi mianowicie o ośrodki doradztwa rolniczego. Z ośrodkiem w Poświętnym mam bliski kontakt ponad 50 lat. Przez te wszystkie lata widziałem, jak się rozwijał, jak się czasami nawet zwijał, kiedy był pod nadzorem samorządowym. Jeżeli można powiedzieć o ostatnich dniach otwartych, o dniach pola, to tak pięknie urządzonych poletek, jakie były w Poświętnym o randze krajowej, jeszcze nigdy nie było. Na pewno były zrobione bardziej nowocześnie i postępowo niż w innych krajach Unii Europejskiej. Mogą z nas brać przykład, ale po to, żeby takie rzeczy mieć, żeby z tego skorzystać, dlatego że postęp w rolnictwie jest najważniejszy, nikt tego absolutnie nie zaneguje, po to, żeby postęp wchodził, do tego potrzebni są ludzie, fachowcy. Proszę państwa, za 4000 zł średniej pensji w ośrodkach doradztwa rolniczego nie będą pracować najlepsi, błyskotliwi fachowcy, dlatego że ich podkupywały, podkupują i będą podkupywać firmy zachodnie, które po prostu wygarniają dobrych. Nie jestem od tego, żeby stawiać jakieś szczególne wnioski, ale wydaje mi się, że z tego powodu wobec ośrodków doradztwa rolniczego trzeba zastosować taką politykę, żeby mogli tam pracować najlepsi ludzie w rolnictwie.

Jeszcze druga sprawa. Źle się stało. Trzeba w tym kierunku coś zrobić, żeby przy ośrodkach doradztwa rolniczego były gospodarstwa doświadczalne. Szkoda, że to zostało zmarnowane, sprzedane i po prostu nie można z tego skorzystać. Dzisiaj są tam tylko wystawy, ale nie można prowadzić pracy hodowlanej, nie można pokazać, jak to powinno naprawdę wyglądać przez 365 dni w roku.

Przy okazji ośrodków doradztwa rolniczego chciałbym wspomnieć o jeszcze jednej rzeczy. Jak jest beczka miodu, to i łyżka dziegciu też jest potrzebna. Proszę państwa, chcę zwrócić uwagę na jeden element. Bardzo cenię oświatę rolniczą, szkoły rolnicze. Siedzi tutaj mój dobry znajomy, pan Jacek Malicki, który zna oświatę rolniczą od podstaw, od Koronowa aż do tej sali. Chcę zwrócić uwagę na sprawę szkoły rolniczej w Gródkach. Kiedyś była to pomnikowa szkoła, jedna z dwóch szkół, które miały profil koński, i nie

tylko. Miała przepiękne zaplecze dydaktyczne. Dzisiaj tam hula wiatr i rosną krzaki, mimo że są budynki, mimo że jest baza. Dlatego wrzucam kamyczek do ogródka Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, żeby takimi sprawami się zająć, żeby również zwrócić uwagę na to, że przy szkołach rolniczych potrzebne są gospodarstwa pomocnicze, które będą dawały praktyczną pomoc, praktyczną naukę zawodu dla młodzieży, która tam się kształci.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo. Nie byliśmy w Poświętnym, to znaczy ja nie byłem, ale myślę, że kiedyś będę, ale dwa tygodnie temu mieliśmy wyjazdowe posiedzenie Komisji, byliśmy na wizytacji w Łódzkim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Łodzi. Widzieliśmy tam, że są poletka. 16 hektarów, które były kiedyś dzierżawione, które ośrodki doradztwa rolniczego komuś dzierżawiły, jak były pod sejmikami, pan dyrektor Kopera odebrał, kiedy wróciły pod ministerstwo. W tej chwili na 16 hektarach są poletka doświadczalne, a więc gospodarstwa doświadczalne są prowadzone.

Bardzo proszę. Kto jeszcze z państwa? Nie widzę. Pani minister, bardzo proszę. Bardzo dziękujemy, że pani minister została do końca.

Sekretarz stanu w MRiRW Anna Gembicka:

Bardzo dziękuję. Dziękuję też panu przewodniczącemu za zrozumienie. Szanowni państwo, jeżeli chodzi o kwestie płacowe w ośrodkach doradztwa rolniczego, tutaj jak najbardziej zgadzam się z tym, że cały czas płace powinny być podnoszone. Jako resort, jak zresztą tutaj wskazywałam, z roku na rok staramy się, żeby wynagrodzenia były coraz wyższe. Myślę, że wskaźnik, że od 2016 roku udało się o ponad 50% podnieść wynagrodzenia, dużo mówi, ale tak jak powiedziałam w swoim wystąpieniu, jest jeszcze tutaj duże pole do poprawy. Zdajemy sobie z tego sprawę. Na pewno będziemy starać się o to, żeby w projekcie ustawy budżetowej na kolejny rok znalazły się jak największe środki na ten cel.

Jeżeli chodzi o zapewnienie dodatkowych środków, to też mogę przekazać dobrą informację. W ramach ustaleń związanych z planem strategicznym dla wspólnej polityki rolnej otrzymaliśmy zgodę komisji na wskazanie jednostek doradztwa rolniczego jako bezpośrednich beneficjentów szkoleń podstawowych dla rolników i indywidualnych usług doradczych. Wcześniej były oczekiwania, żeby były to jednostki wylaniane w konkursach czy też przetargach, co powodowało, że w niektórych województwach wygrywały podmioty prywatne, wobec czego środki nie trafiały do jednostek doradztwa rolniczego. Teraz to już będzie funkcjonowało w trochę inny sposób.

Oprócz tego pan poseł Borys pytał, czy jest planowana jakaś zmiana formy organizacyjnej. Nie, nie planujemy nic takiego. Jednostki dalej będą pod Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Jeżeli chodzi o zapewnienie kadr, to jesteśmy w trakcie przygotowywania i lada chwila będziemy podpisywać list intencyjny także z uczelniami rolniczymi. Chciałyby one, żeby organizować staże dla studentów także w ośrodkach doradztwa rolniczego, więc na pewno współpracę będziemy w tym zakresie kontynuować. Staramy się też, tak jak powiedziałam, cyfryzować możliwie jak najwięcej usług. To też wprowadza pewne ułatwienia i pozwala na lepszą organizację pracy.

Jeżeli chodzi o to, o czym mówił pan poseł Ajchler w kontekście przetwórstwa, chciałabym tylko powiedzieć, że w ramach Krajowego Planu Odbudowy mamy przeznaczone 4,5 mld zł na najbliższe kilka lat właśnie na odbudowę polskiego przetwórstwa. Na pewno to jest też jeden z kroków w tym kierunku.

Odnosnie do produktu polskiego są oczywiście takie oznaczenia. Musiałabym to zobaczyć. Trochę mnie dziwi, dlaczego producent akurat oznacza w taki sposób, że to są produkty z Unii Europejskiej. Oczywiście jeżeli chodzi o produkt polski, jak najbardziej oznaczeniem tym posługuje się wielu producentów. Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa w swoich działaniach promuje produkt polski. Teraz organizujemy chociażby ponad 230 wydarzeń w całej Polsce dotyczących promocji właśnie produktu polskiego. Na pewno działania te będziemy intensyfikować.

Myślę, że pomysł dotyczący giełdy mięsnej jest warty przeanalizowania. Zapisalam to sobie. Myślę, że będziemy to analizować.

Jeżeli chodzi o utworzenie rady społecznej przy Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, myślę, że jeżeli takie postulaty pojawiają się ze strony organizacji, to przekażę to do pana premiera Kowalczyka. Na pewno kwestię tę także przeanalizujemy.

Pan poseł Krajewski pytał o kwestię decyzji środowiskowych przy działaniu z zakresu modernizacji w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Tutaj poproszę panią prezes.

Jeżeli chodzi o paszportyzację, tutaj był trochę inny tryb. Tutaj nie było trybu przetargowego. Został wyłoniony NASK jako podmiot państwowy, więc to jest trochę inna formuła. Tutaj też poproszę o uzupełnienie Krajowy Ośrodek Doradztwa Rolniczego.

Jeżeli chodzi o szkoły rolnicze, była przywołana szkoła rolnicza w Gródkach. To nie jest akurat szkoła, która podlega pod ministra rolnictwa i rozwoju wsi. Chciałabym zaznaczyć, że niestety, nie wszystkie szkoły rolnicze podlegają pod ministra rolnictwa i rozwoju wsi. Niektóre są w gestii powiatów. W związku z tym my tutaj nie mamy po prostu pola do jakiegokolwiek działania, aczkolwiek jeżeli władze danego powiatu, rada zdecyduje, wyrazi zainteresowanie tym, żeby szkoła została przyjęta przez ministerstwo, to my jesteśmy bardzo otwarci na takie działania. Zresztą co roku zawsze zgłasza się kilka szkół, które są tym zainteresowane. Po przeprowadzeniu analizy, jeżeli tylko jest tzw. czystość kształcenia, jeżeli faktycznie jest to szkoła tylko rolnicza, bardzo często wyrażamy zgodę i przejmujemy takie placówki.

W kwestii doświadczalnictwa chciałabym powiedzieć, że w 10 ośrodkach jest prowadzone doświadczalnictwo odmianowe. W ramach porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego łącznie były 193 doświadczenia. Dziękuję za dobre słowa odnośnie do Krajowych Dni Pola. Myślę, że panu dyrektorowi, który jest z nami, faktycznie należą się gratulacje. Widzimy, że taka formuła faktycznie się sprawdza, a zwłaszcza Dzień Młodego Rolnika. Jest to też bardzo duże wyzwanie, które przed nami stoi, żeby młodych ludzi zachęcać do tego, żeby zostawali na wsi, żeby widzieli atrakcyjność pracy w gospodarstwie. Stąd też nasza współpraca z uczelniami, można powiedzieć, tworzenie hubu, porozumienia między uczelniami, szkołami rolniczymi, ośrodkami doradztwa rolniczego, instytucjami badawczymi w taki sposób, żeby też kreować trochę większą atrakcyjność, jeżeli chodzi o podejmowanie studiów rolniczych czy też w ogóle podejmowanie zawodu rolnika. Dziękuję.

Poseł Zbigniew Ajchler (niez.):

I żeby żon długo nie poszukiwali.

Sekretarz stanu w MRiRW Anna Gembicka:

Na to już chyba nie mamy wpływu.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękujemy pani minister. Jeżeli będą jeszcze jakieś pytania, to zapiszemy. Wtedy już na piśmie. Myślę, że współpracownicy zostaną. Na pewno przekażą pani minister, gdyby jeszcze padły jakieś pytania. Teraz oddam głos pani prezes, ale zanim oddam głos pani prezes, mam jeszcze pytanie do Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. Nie jestem z dolnośląskiego, ale mamy pewne sygnały. Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa odpowie później. Albo dobrze, proszę, pani prezes.

Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Halina Szymańska:

Jeżeli chodzi o działanie – modernizacja, jeżeli dotyczy to działań inwestycyjnych i jeżeli z przepisów wynika, gdyż zależy to od wielkości inwestycji, że decyzja rolnośrodowiskowa musi być dostarczona, to po prostu jako agencja musimy tego typu dokument wyegzekwować. Nie mamy wpływu na to, że takie są zasady ustalone przy realizacji określonego programu. Jeżeli są sytuacje, że ktoś złożył dokumenty bardzo późno czy jeszcze czeka, zawsze może wnioskować o przedłużenie terminu, jeżeli wiadomo, że dokument będzie otrzymany. Natomiast zrezygnować z dokumentu absolutnie nie możemy, jeżeli jest wymagany przepisami prawa.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję. Pytanie do Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. Od rolników z dolnośląskiego mam sygnały, że jest jakiś problem z wydzierżawieniem gruntów, że jakieś duże połacie gruntu leżą nieuprawiane, niewydzierżawiane. O co tam chodzi? Jaka jest tam sytuacja? Dlaczego nie można ich wydzierżawić? Wiemy o tym, że za wschodnią granicą mamy wojnę. W tej chwili każdy centymetr ziemi, każdy hektar ziemi jest dla nas bardzo ważny, żeby był uprawiany, a tam podobno są jakieś problemy. Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa Jacek Malicki:

Dziękuję, panie przewodniczący. Może najpierw odniosę się do pytania pana posła Borysa z województwa dolnośląskiego dotyczącego problemu ziem odzyskanych. Oczywiście dostałem od pana przewodniczącego odpowiednie dokumenty. Nasi prawnicy pracują nad tym, ale jest problem. Dekret PKWN nie był ideałem myśli prawnej, wręcz był chyba dokumentem destrukcyjnym. My, którzy pracujemy na pozostałościach po państwowych gospodarstwach rolnych, które zaczęły się od dekretu PKWN, doskonale wiemy, że wtedy bardziej chęć szczerą plus wykonawcy aktów prawnych tworzyli miks, który często bardzo trudno jest doprowadzić do stanu formalnoprawnego, jednak obiecuję tutaj, że nad problemem ziem odzyskanych, także nad sprawą z Dolnego Śląska nasi prawnicy się pochylą. Spróbujemy znaleźć jakiś złoty środek na rozwiązanie współwłasności, które paraliżują rolników przy jakichś mobilnych ruchach, czy to sprzedaży, czy to przekazywania hektarów. Myślę, że w ciągu tygodnia będzie nasza interpretacja prawna.

Natomiast podejrzewam, że wspomniany problem dotyczy gruntów z dużego gospodarstwa, które wróciło do zasobu w województwie dolnośląskim. W możliwym tempie następuje rozdysponowanie gruntów po gospodarstwie Jaworów. Zdaje się, że o tym jest mowa. Tam było ponad 2000 hektarów. Musi to być zrestrukturyzowane, podzielone. Wiem, że odbywają się przetargi. Sprawdzę, czy gdzieś tam machina się nie przecięła, ale jest tam specyficzna sytuacja. Pomimo, że taka wielkość hektarów wróciła, to zapotrzebowanie okolicznych rolników jest zdecydowanie większe. Sytuacja jest taka, że mamy więcej chętnych niż hektarów, które możemy postawić do dyspozycji. Powróciliśmy z ideą użyczeń, które akurat kontrole Najwyższej Izby Kontroli kiedyś, zresztą w logiczny sposób... Jak się zaczęły dopłaty w 2004 roku, użyczenia stały się formą trochę szorstką. W tym roku właśnie z racji sytuacji bezpieczeństwa żywnościowego wróciliśmy z użyczeniami, żeby zobaczyć, jaka będzie reakcja. Jest to formuła, że ktoś tylko sieje, zbiera, i już. To jest cały zabieg. Tam nie ma żadnego czynszu, nie ma rozbudowanej procedury. Wróciliśmy z użyczeniami. Panie przewodniczący, sprawdzę, czy Jaworów w odpowiednim tempie jest rozdysponowywany. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo, ale tam chodzi o to, że podobno nie jest obsiany. 2000 hektarów leży nieobsiane.

Zastępca dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa Jacek Malicki:

Nie, nie. 2000 hektarów na pewno nie leży nieobsiane. Są przetargi. Akurat Jaworów wrócił do nas na wiosnę. Okres siewów, vegetacja ma swoje prawa. Oczywiście jakaś tam kukurydza może jeszcze teraz być siana, ale pewnie już bez przesady. Sprawdzę i dam informację.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję. Czy są jeszcze jakieś pytania? Nie widzę.

Członek NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność” Aleksander Zaręba:

Jeżeli można, jeszcze minutkę.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Jedno małe pytanie zada pan Zaręba, który reprezentuje „Solidarność” Rolników Indywidualnych.

Członek NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność” Aleksander Zaręba:

Proszę państwa, będzie to trochę dziwne pytanie, ale pozwolę sobie zadać go w tym towarzystwie, ponieważ uważam, że zawsze starałem się widzieć wieś w pozytywnym wydaniu. Do końca tak to widzę, ale czy coś takiego jak film „Chłopaki do wzięcia” jest potrzebny po to, żeby reprezentował naszą wieś? Może to jest dziwny temat, ale jak mocno...

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Chyba pomylił pan tytuł. Może „Rolnicy. Podlasie”.

Członek NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność” Aleksander Zaręba:

„Rolnicy. Podlasie” to są...

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

A może „Rolnik szuka żony”?

Członek NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność” Aleksander Zaręba:

Proszę państwa, „Rolnicy. Podlasie” to są różne grupy rolników. Tam można sobie spojrzeć troszeczkę krytycznie albo pozytywnie. Natomiast w filmie „Chłopaki do wzięcia” jest tyle wulgaryzmów, tyle chamstwa, tyle prymitywizmu, że takiej wsi już nie ma. Trzeba szukać takich egzemplarzy, żeby je pokazywać. To nie jest coś, z czego my jako rolnicy jesteśmy dumni. To nie jest coś, do czego rolnicy dążą. To tylko tyle. Kiedyś pamiętam sytuację, że na forum Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi powiedziałem o programie „Tydzień”, jak się pięknie zmienił. Od kilku lat jest idealnie. Wszystkie ważne rzeczy są w tym programie podawane. Mam nadzieję, że może ta moja dygresja wpłynie na to, żeby ten film albo uatrakcyjnić, albo zmienić, albo znieść. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo. Nie znam takiego filmu, ale skoro jest, to trzeba się zainteresować. Proszę państwa, czy ktoś jeszcze z państwa? Proszę bardzo. Proszę się przedstawić.

Poseł Jerzy Borowczak (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Jerzy Borowczak.

Chciałbym ogólnie zapytać. Ostatnio mieliśmy dużo spotkań z rolnikami w Lubaniu, w Starym Polu, w Gdańsku. Byli troszeczkę zaniepokojeni tym, że zbiorniki są pełne zboża z Ukrainy. Czy zdążymy je opróżnić na nasze zbiory? Zadawali mi takie pytania. Nie znałem tematu. Stąd o to zapytuję.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo. Nie ma pani minister, więc nie ma kto odpowiedzieć. Jutro będziemy mieć posiedzenie Komisji, na którym będzie pani minister. Najwyżej wtedy pani minister powie, ale z informacji, jakie mam, wynika, że nie ma tutaj jakiegoś wielkiego zagrożenia. Myślę, że pani minister odpowie.

Dobrze. Dziękuję bardzo. Zamykam dyskusję. Bardzo dziękuję państwu za udział. Dziękuję państwu posłom. Dziękuję dyrektorom, prezesom. Dziękuję Krajowemu Ośrodkowi Wsparcia Rolnictwa, że moglibyśmy się tutaj spotkać. Proszę podziękować także dyrektorowi generalnemu. Dziękuję wszystkim organizacjom za udział.

Chciałbym tylko poinformować, że jutro o godz. 8.00 mamy posiedzenie Komisji w sprawie budżetu. Będziemy się spotkać mniej więcej w tym samym składzie. Mam na myśli państwa prezesów i dyrektorów. Dzisiaj już dużo omówiliśmy, będziemy mieli mniej do omówienia jutro.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny.

Protokół dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzania w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu.

Jeżeli są jeszcze z nami dyrektorzy oddziałów, to również dziękuję im za zdalny udział w posiedzeniu Komisji. Jeżeli zostali, to dziękuję, że zostali z nami do końca. Oczywiście oddział mazowiecki jest z nami na miejscu.

Zamykam posiedzenie Komisji.